АКАДЕМІЯ
НАУК УРСР

БІО-БІБЛІОГРАФІЯ ВЧЕНИХ УКРАЇНСЬКОЇ РСР

ВІКТОР МИХАЙЛОВИЧ ГЛУШКОВ

БІОБІБЛІОГРАФІЯ

ВЧЕНИХ

УКРАЇНСЬКОЇ

РСР

ВСТУПНА СТАТТЯ

В. С. МИХАЛЄВИЧА, І. І. ЛЯШКА,

А. О. СТОГНІЯ, І. В. СЕРГІЄНКА,

Ю. В. КАПІТОНОВОЇ

ПОКАЖЧИК ЛІТЕРАТУРИ

СКЛАЛА Ю. В. КАПІТОНОВА

АКАДЕМІЯ НАУК УРСР

ВІКТОР МИХАЙЛОВИЧ ГЛУШКОВ

«НАУКОВА ДУМКА» КИЇВ — 1975

016:6+51(09)+6ФО.1
Г55

У книзі висвітлюються основні етапи життя, науково-дослідна, науково-організаційна, педагогічна та громадська діяльність відомого радянського вченого в галузі математики, теоретичної та прикладної кібернетики, Героя Соціалістичної Праці академіка В. М. Глушкова. Вміщений у ній покажчик літератури знайомить читачів з доробком ученого.

Розрахована на науковців, а також усіх, хто цікавиться історією вітчизняної науки.

Редакційна колегія:

академік АН УРСР *Г. С. Писаренко* (голова), академік *І. К. Білодід*, *Я. П. Гуменний*, академік АН УРСР *В. С. Гутиря*, кандидат історичних наук *С. К. Гутянський*, *С. П. Демченко*, академік АН УРСР *Ю. О. Митропольський*, академік АН УРСР *І. М. Францевич*.

Редакція науково-популярної літератури

Г 30502—398 / М 221 (04)—75 БЗ-23-8А-75

© Видавництво «Наукова думка», 1975

КОРОТКИЙ НАРИС НАУКОВОЇ, НАУКОВО-ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ, ПЕДАГОГІЧНОЇ ТА ГРОМАДСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ АКАДЕМІКА В. М. ГЛУШКОВА

Академік В. М. Глушков — визначний радянський учений, відомий у нашій країні й за рубежем фундаментальними працями з математики, теоретичної та прикладної кібернетики. Йому належить понад 400 наукових публікацій, в тому числі 10 монографій, що перекладені багатьма мовами світу. Під керівництвом і при безпосередній участі В. М. Глушкова створено цілий ряд першокласних ЕОМ і АСУ, що відіграли важливу роль у розвитку сучасного математичного машинобудування, й систем автоматизованого управління складними об'єктами в нашій країні. В. М. Глушков є засновником і главою школи кібернетики, авторитет якої визнано в усьому світі.

У цьому нарисі схарактеризовано лише найзначніші етапи багатогранної діяльності В. М. Глушкова. Вже понад п'ятнадцятиріччя вона невіддільна від Інституту кібернетики АН УРСР, організатором і директором якого є Віктор Михайлович. Без перебільшення можна сказати, що успіхи інституту, пов'язані з розвитком висунутих В. М. Глушковим наукових ідей, є наслідком розв'язання під його керівництвом найрізноманітніших теоретичних і прикладних проблем. Нині інститут — одна з найбільших науково-дослідних установ з кібернетики в СРСР, на базі якої створюється Кібернетичний центр АН УРСР.

Коло наукових інтересів В. М. Глушкова дуже широке, та в якому б напрямку він не провадив дослідження, вони спрямовані на створення нового математичного апарата для розв'язання практично важливих завдань.

У науковій творчості В. М. Глушкова можна виділити такі основні напрямки: дослідження в галузі сучасної алгебри; розробка теорії автоматів і електронних обчислювальних машин; створення ЕОМ й систем їх математичного забезпечення; дослідження в галузі економічної кібернетики: автоматизація проектування; розробка теорії автоматизованих систем управління і систем обробки даних; дослідження в галузі штучного інтелекту.

Питанням сучасної алгебри присвячені ранні праці В. М. Глушкова і його докторська дисертація, виконані в 1950—1956 рр. Великий вплив на вибір Віктором Михайловичем цього напрямку досліджень справили праці Л. С. Понтрягіна. Безпосередніми вчи-

телями В. М. Глушкова були відомі алгебраїсти М. М. Черников та О. Г. Курош. Значну роль у становленні праць Глушкова з питань топологічної алгебри відіграв А. І. Мальцев, з яким Віктор Михайлович завжди підтримував тісний зв'язок, знаходячи в Анатолія Івановича, ученого широкого профілю й видатного радянського математика, допомогу, пораду й підтримку. Основними результатами багатьох праць В. М. Глушкова з алгебри є розв'язання узагальненої п'ятої проблеми Гільберта, а також дослідження властивостей і будови локально бікомпактних груп та алгебр Лі. П'ята проблема Гільберта була сформульована ним у 1900 р. на II Міжнародному конгресі математиків. Традиційне формулювання її таке: чи є групою Лі всяка локально евклідова топологічна група (при відповідному виборі локальних координат)? Розв'язання В. М. Глушковим цієї проблеми стало можливим внаслідок створення ним глибокої теорії локально бікомпактних топологічних груп та дослідження їх структури й встановлення зв'язків, що існують між цими групами й групами Лі. Апарат, розвинутий у зазначеній теорії, дав можливість одержати повний огляд будь-яких (а не тільки локально евклідових) локально бікомпактних груп. За допомогою цього математичного апарата вдалося одержати фундаментальний результат про замкнутість класу груп Лі відносно розширення їх за допомогою груп Лі. Розв'язання узагальненої п'ятої проблеми Гільберта стало остаточним поштовхом до розвитку теорії топологічних груп.

Виконання доказів усіх тверджень, що стосуються цієї проблеми і структури локально бікомпактних груп, висунуло В. М. Глушкова до числа провідних алгебраїстів нашої країни.

Але, вторувавши шлях, В. М. Глушков далі ним не пішов. Його вабило нове, невідоме.

50-і роки нашого століття були періодом пробного застосування обчислювальних машин для розв'язання складних завдань. Відкривалася широка перспектива впровадження обчислювальної техніки в народне господарство. Однак для побудови, розвитку й використання кібернетичних пристроїв, і зокрема обчислювальних машин, необхідна була теоретична база.

Озброєний сучасним математичним апаратом, відточеним на розв'язанні складної класичної проблеми, В. М. Глушков у 1957 р. розпочинає дослідження в галузі теоретичної кібернетики. До розробки різноманітних кібернетичних проблем він залучає молодих фахівців, які працювали раніше в суміжних напрямках науки й техніки. Одним з основних результатів у цій галузі було створення загальної теорії цифрових автоматів. В основі теорії лежить поняття цифрового автомата (ним, зокрема, є і обчислювальна машина, і людський організм). У теорії розглядаються способи задання автоматів та їхні властивості, вивчаються ме-

тоди розв'язання задач аналізу, синтезу й оптимізації автоматів. Тут-таки досліджуються взаємозв'язки поняття «автомат» з такими важливими математичними поняттями, як «алгоритм», «півгрупа», «алгебра» та ін. Вже у своїх перших працях з теорії автоматів, що з'явилися друком у 1959—1960 рр., В. М. Глушков робить успішні спроби точно сформулювати основні завдання теорії й накреслити шляхи їх розв'язання. Незабаром він отримує фундаментальні результати, що перетворили теорію автоматів у стрункy математичну теорію, призначену для використання її методів широким колом фахівців, які займаються розробкою радіоелектронних пристроїв.

У 1962 р. вийшла в світ монографія В. М. Глушкова «Синтез цифровых автоматов». Вона озброїла розроблювачів обчислювальної техніки сучасними математичними методами. Визначальним тут було створення практичної методики синтезу цифрових автоматів. Основна увага приділялася концепції скінченного автомата.

Розвиток обчислювальної техніки, поява машин третього покоління висунули нові вимоги до теорії. Зокрема, потрібна була побудова концепції нескінченного автомата, здатної теоретично обгрунтувати розв'язання завдань проектування ЦОМ. В. М. Глушков ввів поняття регістрового автомата, або абстрактного регістра та перетворення на регістрах, вивчив спеціальний тип перетворень, а саме: періодично визначені перетворення. Все це дозволило розробити зручну для цілей проектування ЦОМ концепцію нескінченного автомата, розглянути деяку нову модель ЦОМ і формалізувати постановку багатьох проблем, важливих з точки зору оптимізації логічної структури машини, таких як мінімізація послідовності мікроопераций (мікропрограм), зменшення кількості регістрів у машині, мінімізація пристрою управління ЦОМ тощо.

В. М. Глушков створив формальний математичний апарат, що дав можливість досить ефективно застосувати абстрактно-автоматні та інші алгебраїчні методи для розв'язання завдань блочного проектування ЦОМ. В основі цього апарата лежить блискуча ідея використання композиції операційного і керуючого автоматів як моделі обчислювальної машини, котра грунтується на взаємодії пари мікропрограмних алгебр. Ця пара мікропрограмних алгебр така, що елементи першої алгебри ототожнюються з деякими операціями другої алгебри, і навпаки. Алгебри задаються за допомогою твірних і визначальних співвідношень, що використовуються для формального перетворення мікропрограм. Взаємодія алгебр і визначає функціонування композиції операційного та керуючого автоматів. Задані алгоритмами перетворення інформації в машині ототожнюються з елементами однієї з алгебр,

конкретні ж реалізації цих алгоритмів виражаються різними послідовностями елементів через твірні.

В. М. Глушков розвинув математичну техніку перетворення мікропрограм. Використання її дозволило йому, зокрема, одержати автоматний аналог теорем про рівнозначність схем алгоритмів. Ця обставина показала, що математична техніка дає можливість досліджувати питання, пов'язані з проблемою розпізнавання еквівалентності алгоритмів. В. М. Глушков і його учні виконують широкий цикл праць з питань дальшого розвитку одержаних у цьому напрямку результатів. Уже перші спроби детально дослідити й використати нові результати підтверджують плідність запропонованої математичної техніки для проектування ЦОМ, з одного боку, і привели до цікавих теоретичних висновків щодо еквівалентних перетворень алгоритмів, з другого.

Широко відомі основоположні праці В. М. Глушкова з теорії автоматів містять не тільки конкретні фундаментальні результати, вони є джерелом принципово нових й перспективних ідей, на базі яких нині створюються і безперечно створюватимуться у майбутньому цілі теорії та напрямки. Зазначені праці є основою для традиційних напрямків теорії автоматів і розвивають справді глибоку, широко застосовувану для практичних цілей загальну теорію дискретних перетворювачів, що базується на оригінальних й принципово важливих концепціях, пов'язаних з поняттями дискретного перетворювача і пари мікропрограмних алгебр. Зокрема, ця теорія, що тепер бурхливо розвивається, дозволила з єдиної точки зору подивитись на проблеми теорії програмування і стимулювала дослідження з параметричних систем програмування, що є далекосяжними узагальненнями синтаксично керованих трансляторів.

Розробляючи теорію автоматів, В. М. Глушков черпав постановку завдань з реальних ситуацій, що виникали при створенні обчислювальних машин та інших засобів обчислювальної техніки. У процесі конкретних розробок перевірялися ті чи інші теоретичні концепції. Така риса характерна для всієї наукової творчості Віктора Михайловича.

В. М. Глушков бере активну участь у створенні обчислювальних машин і систем. Широко відомі обчислювальні машини «Промінь», «МИР-1», Искра», «Київ», «МИР-2», КМШП «Днепр-1», «Киев-67», «Рось», «Киев-70», «Днепр-2», АСУ «Львов» та «Гальваник» були створені під його науковим керівництвом, і це далеко не повний перелік. Красою й досконалістю технічних рішень багато з перелічених машин і систем завдячують інженерному й математичному чуттю та смаку В. М. Глушкова.

В. М. Глушков завжди глибоко аналізує умови, в яких експлуатуватиметься нова машина. Так, перш ніж розпочинати роз-

робку ЕОМ серії «МИР», Віктор Михайлович багато працював над виявленням тенденції розвитку машин цього класу. Саме В. М. Глушков висловив ідею створення машин такого типу з внутрішньою інтерпретацією вхідної мови високого рівня. Побудова і серійний випуск ЕОМ серії «МИР» підтвердили життєвість цієї ідеї. Слід зазначити також, що машина такого типу була у свій час першою в світі.

Під керівництвом В. М. Глушкова провадиться широке коло досліджень з архітектури, структури і конструкції обчислювальних машин четвертого і майбутніх поколінь. З ініціативи В. М. Глушкова і під його керівництвом розпочато роботи над конструюванням моделюючого стенда, який повинен бути своєрідним полігоном для перевірки й відпрацювання рішень у процесі створення нових обчислювальных машин.

ЕОМ у наші дні неможливі без складних систем математичного забезпечення. Відійшли в минуле уявлення про обчислювальну машину як про працюючу «залізну електроніку». Своїми працями В. М. Глушков вніс великий вклад у формування нових уявлень про обчислювальні машини. Дослідження Віктора Михайловича та його учнів значно сприяли розвитку теорії та практики розробки й створення систем математичного забезпечення. При цьому увага приділялась системам математичного забезпечення як загального призначення, так і спеціального.

Серед перших особливою увагою користувалися системи ефективної організації обчислювального процесу в ЦОМ. Українська школа кібернетиків є піонером у справі пропаганди, використання й реалізації нових засобів програмування, котрими були в свій час алгоритмічні мови. Так, одна з перших у світі алгоритмічних мов—адресна мова — створена учасниками семінару, який працював при Київському державному університеті ім. Т. Г. Шевченка і яким, поряд з іншими вченими, керував В. М. Глушков.

Комплекс найрізноманітніших проблем (починаючи від наукових та інженерно-технічних і кінчаючи організаційними та психолого-педагогічними), пов'язанних з розробкою й створенням конкретних мов і систем програмування, а в останній час і систем програмованого навчання, завжди перебуває в центрі уваги В. М. Глушкова, його учнів і послідовників. Свідчення цього — реалізовані в машині «Днепр-2» засоби організації обчислювального процесу, що стоять на сучасному світовому рівні.

В. М. Глушков один з перших зайнявся вивченням проблем побудови, оцінки ефективності й реалізації систем математичного забезпечення. Під його керівництвом ще в 60-і роки розпочалися роботи з комплексування різнорідних ЕОМ, з побудови систем, що функціонують у реальному масштабі часу та в режимі

поділу часу (тепер у Києві успішно працює одна з систем цього типу — система «Абонент», яка зв'язала територіально віддалені ЕОМ Інституту кібернетики АН УРСР, Інституту електрозварювання ім. Є. О. Патона АН УРСР й Інституту інженерів цивільної авіації). В. М. Глушков перший висловив думку про необхідність побудови автоматизованих систем обробки даних для розв'язання широкого кола проблем, що виникають у різних класах застосування обчислювальної техніки. Розроблена в Інституті кібернетики АН УРСР одна з систем такого типу — автоматизована система обробки даних методами статистики і теорії імовірностей — широко застосовується в багатьох організаціях країни.

Розвиток теорії автоматів і дедалі зростаюча потреба у обчислювальній техніці спричинили серію досліджень у галузі автоматизації проектування ЦОМ. Під керівництвом В. М. Глушкова такі дослідження провадяться в Інституті кібернетики АН УРСР з 1960 р., по суті відтоді, коли визначались загальні риси методики синтезу цифрових автоматів. З самого початку ці роботи потребували великої кількості експериментів на ЦОМ. У зв'язку з цим було висунуто ідею створення спеціальної системи математичного забезпечення, здатної задовольнити потреби автоматизації проектування. В інституті було розроблено ряд таких систем. Вони пройшли складний шлях — від системи програм для ЕОМ «Киев» обсягом у 3000 команд до системи «Проект» обсягом у 2 млн. команд, від автоматичного синтезу цифрового автомата, схема якого налічувала близько сотні елементів, до схем ЕОМ середнього класу об'ємом у сотні тисяч елементів.

Основним результатом робіт цього напрямку є створення практичної методики проектування ЦОМ. Віктору Михайловичу тут належить, зокрема, ідея єдності опису даних про машину на всіх етапах її проектування. Це дає можливість розв'язати найскладніші завдання автоматичного внесення змін у проект і формалізації засобів спілкування між різними розробками проекту. Великий внесок у методику проектування ЦОМ становлять дослідження Віктора Михайловича для створення математичних моделей сучасних ЦОМ. Важливими результатами їх, поряд з методикою, є організація й реалізація в системі математичного забезпечення процесу проектування, розробка та розвиток спеціальної системи програмування для завдань проектування, розробка спеціальних мовних засобів для опису проекту. Створена у відділі теорії цифрових автоматів Інституту кібернетики АН УРСР автоматизована система проектування обчислювальних машин і систем «Проект» відбиває найновіші досягнення в цій галузі. Велике значення має розробка засобів моделювання складних систем. Під керівництвом В. М. Глушкова було розроблено і здано в пробну експлуатацію систему «Сленг», призначену для роз-

в'язання різноманітних оптимізаційних завдань, що виникають у процесі створення складних систем.

Свою увагу В. М. Глушков зосереджує не тільки на проблемах розробки і створення ЕОМ. Його завжди цікавили питання ефективного використання ЕОМ у народному господарстві, зокрема впровадження автоматизованих систем управління народним господарством й економікою країни.

У дослідженях В. М. Глушкова з економічної кібернетики і створення АСУ, мабуть, найяскравіше виявились його властивості дослідника й організатора науки. Ще в перших своїх публікаціях з кібернетики В. М. Глушков підкреслював, що найбільшого ефекту від впровадження ЕОМ слід чекати в галузі економіки й управління виробництвом. У кінці 50-х — на початку 60-х років Віктор Михайлович провів велику роботу в застосуванні ЕОМ у різних сферах управлінської діяльності, де використання їх може дати істотний якісний ефект. Він обчислив обсяги даних (інформаційних масивів) та швидкодію операцій, потрібних для їх обробки у процесі планування й управління народним господарством країни. Це дозволило систематизувати головні завдання по створенню математичних і технічних засобів, необхідних для реалізації ідей з автоматизації управління виробництвом та економікою. Саме на цій основі виникла ідея створення автоматизованих систем управління (АСУ) різних ланок. У 1958—1961 рр. під керівництвом і при безпосередній участі В. М. Глушкова було проведено цикл робіт з автоматизації керування рядом технологічних процесів у металургійній і хімічній промисловості та в суднобудуванні.

Ще на початку 60-х років В. М. Глушков сформулював завдання по створенню керуючої машини широкого призначення (КМШП). Розроблена під керівництвом В. М. Глушкова і Б. М. Малиновського машина «Днепр-1» стала на той час основою для автоматизації керування процесами безперервного типу. 1960 р. з ініціативи Віктора Михайловича в Обчислювальному центрі АН УРСР було організовано відділ економічної кібернетики, що повинен розвивати методи розв'язання економічних й техніко-економічних завдань на ЕОМ. Дослідження, проведені в цьому напрямку, і досвід розв'язання конкретних планових, проектних та інших завдань привели до створення цілого спектра ефективних методів оптимізації й обробки даних, що лягли пізніше в основу математичного забезпечення різних АСУ.

Значним кроком уперед у справі комплексної автоматизації управління було створення під керівництвом В. М. Глушкова автоматичної системи управління виробництвом Львівського телевізійного заводу (АСУ «Львов»). Це перша в нашій країні автоматизована система, прийнята 1967 р. Державною комісією і реко-

мендована до масового тиражування. На АСУ «Львов» було відпрацьовано багато принципів, покладених в основу автоматизованих систем управління інших типів (централізоване збирання й обробка первинної інформації, системний підхід у розробці, типовість тощо).

У 1962—1970 рр. під керівництвом В. М. Глушкова була розроблена перша в СРСР АСУ «Гальваник», призначена для комплексного автоматизованого керування складним процесом гальванізації деталей. Ця система була прийнята 1971 р. Державною комісією і рекомендована як типова у нашій країні для широкого застосування в промисловості. Заслуговує на увагу те, що АСУ «Гальваник» рекомендовано використати як основу управління в усіх гальванічних виробництвах на підприємствах ряду міністерств і відомств.

У 1961—1962 рр. Віктор Михайлович Глушков формулює й пропагує ідею об'єднання АСУ різних ланок і рівнів у загальнодержавну систему. Протягом 1963—1964 рр. ця ідея дістала конкретне втілення у створенні під керуванням В. М. Глушкова комісією Державного комітету Ради Міністрів СРСР по науці і техніці передескізного проекту Єдиної державної системи обчислювальних центрів країни (ЄДСОЦ). Головні концепції цього проекту лягли в основу уявлень про Загальнодержавну автоматизовану систему збирання й обробки інформації для обліку, планування й керування (ЗДАС), необхідність створення якої була відзначена у Директивах XXIV з'їзду КПРС по п'ятирічному плану розвитку народного господарства СРСР на 1971—1975 рр.

В останні роки В. М. Глушков приділяє велику увагу розробці основних концепцій ЗДАС і реалізації їх при створенні конкретних АСУ. Загальна методика прогнозних оцінок, принципи вдосконалення системи нормативів, агрегація і дезагрегація в планових розрахунках, істотно нові підходи у формуванні й коректуванні поточних і перспективних планів — ось далеко не повний перелік питань, висвітлених у фундаментальних працях В. М. Глушкова в галузі макроекономіки та системного аналізу. Як науковий керівник створення цілого ряду галузевих і відомчих АСУ, В. М. Глушков уміє знаходити найбільш ефективні шляхи їх розробки і поетапного впровадження, підпорядковуючи ці роботи головній меті — якнайшвидшому створенню ЗДАС.

У 1972 р. вийшла в світ монографія В. М. Глушкова «Введение в АСУ». У ній поряд з повним аналізом провідних типів завдань керування економічними об'єктами викладені основні принципи побудови автоматизованих систем організаційного управління.

Праці В. М. Глушкова в галузі економічної кібернетики і створення АСУ є гідним вкладом ученого в розв'язання завдань, по-

ставлених XXIV з'їздом КПРС у зв'язку із створенням в країні автоматизованих систем управління.

Вельми плідно працює В. М. Глушков у галузі штучного інтелекту. Нині в дослідженнях з цієї проблеми намітилися два напрямки. Відрізняються вони об'єктами спостереження і методами досліджень. У першому об'єктом спостереження є природний розум, об'єктом дослідження — механізми його функціонування і прояву. Основні засоби ведення досліджень — моделювання й імітація цих проявів і механізмів поведінки природного розуму. У другому напрямку об'єктом спостереження і дослідження є кібернетичні пристрої. Ці напрямки не суперечать один одному і віддзеркалюють швидше різний рівень практичного підходу до поняття «штучний інтелект».

В. М. Глушков є представником другого напрямку. Дослідження його можуть бути поділені на три групи. До першої належить коло досліджень, присвячених питанням самоорганізованих систем. Результатами їх є уточнення поняття самоорганізованої системи та його зв'язку з поняттям «автомат», кількісні оцінки мір самоорганізації та самоудосконалення автоматів, розробка алгоритмів розпізнавання образів та ін. Зазначені питання викладені у монографії В. М. Глушкова «Введение в кибернетику», що вийшла в світ у 1964 р. й відіграла важливу роль у підготовці та пропаганді кібернетичних ідей. До другої групи належать дослідження з підвищення інтелектуальних можливостей обчислювальних машин і розробка нових структур обчислювальних машин. Блискучим прикладом праць цієї групи є машини «МИР-2», що відрізняються від машин «МИР-1» новими можливостями аналітичних перетворень формул алгебри і математичного аналізу. Нарешті, дослідження третьої групи присвячені розробці теорії дедуктивних побудов у математиці. Сюди належить створення практичної мови для опису математичних текстів, розробка концепції системи автоматизації пошуку доказів теорем у математиці тощо.

Велику увагу приділяє В. М. Глушков філософському осмисленню ідей, концепцій та результатів кібернетичної науки.

Чудово розуміючи роль фахівців у науково-технічному прогресі, В. М. Глушков віддає багато часу викладацькій роботі і підготовці кадрів усіх рівнів, починаючи з середньої школи та кінчаючи курсами підвищення кваліфікації, докторантурою. Віктор Михайлович брав активну участь в організації фізико-математичних шкіл на Україні. Він — ініціатор створення факультету кібернетики в Київському державному університеті. Тут В. М. Глушков завідує кафедрою теоретичної кібернетики, є науковим керівником семінару з теоретичної кібернетики, під його керівництвом розроблені навчальні програми факультету. Віктор Михай-

лович також завідує базовою кафедрою теоретичної кібернетики і методів оптимального управління Московського фізико-технічного інституту при Інституті кібернетики АН УРСР. Він сприяв підготовці на базі Інституту кібернетики АН УРСР випускників МФТІ з кібернетичною спеціалізацією. Лекції, що їх В. М. Глушков читає протягом 20 років, завжди приваблюють слухачів багатством фактичного матеріалу, новизною розглядуваних проблем та їх оригінальним розв'язанням. Ось далеко не повний перелік курсів В. М. Глушкова: теорія автоматів, гомологічна алгебра, теорія і методи проектування ЕОМ, теоретичні проблеми кібернетики, теорія автоматів і проблеми побудови штучного інтелекту, системний аналіз і макромоделі економіки, сучасні проблеми кібернетики тощо.

Крім читання лекцій, В. М. Глушков використовує й інші форми навчання фахівців. Це, зокрема, виробниче навчання студентів, що полягає в активному залученні старшокурсників до здійснення наукових досліджень в Інституті кібернетики АН УРСР. Велику увагу приділяє В. М. Глушков виданню різноманітних математичних посібників і матеріалів, необхідних для підготовки висококваліфікованих кадрів.

Монографічні праці В. М. Глушкова були фактично першими у нашій країні учбовими посібниками з основ кібернетики, теорії самонастроювальних систем, систем обробки даних, теорії та практики побудови АСУ тощо.

Велике значення має діяльність В. М. Глушкова, спрямована на поліпшення процесу навчання, зокрема використання й удосконалення засобів програмованого навчання.

Під керівництвом В. М. Глушкова понад 60 чоловік захистили кандидатські та докторські дисертації. Багато його учнів стали відомими спеціалістами в галузі теоретичної і прикладної кібернетики.

Велику увагу приділяє В. М. Глушков читанню лекцій на різних курсах з підвищення кваліфікації. Він завідує кафедрою автоматизованих систем управління в Інституті управління народним господарством, основним завданням якого є підвищення кваліфікації керівних працівників.

На запрошення іноземних колег Віктор Михайлович читав лекції в університетах Нью-Йорка, Токіо, Лондона, Мехіко, Кіото, Берліна та ін.

В. М. Глушков поєднує в собі риси дослідника й організатора наукових досліджень. Як організатора науки його насамперед характеризує прагнення до якомога швидкого і максимально повного використання результатів наукових досліджень у народному господарстві. Водночас В. М. Глушков всіляко пропагує і заохочує перспективні дослідження, які можуть сприяти поступу на-

уки в майбутньому. Єдність далеких і близьких цілей — ось принцип В. М. Глушкова в організації наукових досліджень.

У 1956 р. В. М. Глушков став завідуючим лабораторією, в якій працювало 60 чоловік. Тепер він — директор науково-дослідного інституту, де працює понад 3,5 тис. чоловік. Від перших кустарних зразків обчислювальних машин до загальновизнаного кібернетичного центру — такий шлях, пройдений інститутом за короткий час. Багато обчислювальних машин, що їх випускає промисловість СРСР, були розроблені в Інституті кібернетики АН УРСР. Тут здійснюється велика теоретична й експериментальна робота для створення типових систем різноманітного призначення — таких, як автоматизовані системи управління, автоматизовані системи обробки даних, автоматизовані системи проектування ЕОМ, інформаційно-пошукові системи, системи автоматизації обробки фізичних експериментів та ін. Зрозуміло, що розвиток кібернетики на Україні відбувається у нерозривному зв'язку з провідними науковими центрами країни.

У різних містах Радянського Союзу під науковим керівництвом В. М. Глушкова працюють багато вчених, інженерів, конструкторів. Віктор Михайлович є науковим керівником або консультантом ряду великих науково-дослідних інститутів, комплексних тем і проектів.

В. М. Глушков — голова Наукової ради з обчислювальної техніки і систем управління Державного комітету Ради Міністрів СРСР по науці і техніці і Президії Академії наук СРСР. За його безпосередньою участю провадиться велика науково-організаційна робота по лінії різних наукових рад при Президії АН СРСР.

В. М. Глушков — голова Наукової ради з проблеми «Кібернетики» при Президії АН УРСР. Секції ради об'єднують близько 200 наукових семінарів, де беруть участь тисячі дослідників і розроблювачів кібернетичних систем з усього Радянського Союзу.

На посту віце-президента АН УРСР В. М. Глушков здійснює велику роботу по організації наукових досліджень у галузі математики й кібернетики і по використанню їхніх результатів у народному господарстві.

В. М. Глушков — головний редактор журналів «Кибернетика» і «Управляющие системы и машины», член редколегій ряду вітчизняних наукових й науково-популярних журналів та п'яти іноземних журналів.

Під керівництвом В. М. Глушкова та за його безпосередньою участю було проведено понад 100 наукових конференцій, симпозіумів і нарад, де обговорювались актуальні проблеми теорії і практики створення обчислювальних машин та кібернетичних систем.

Велика організаційна робота була здійснена В. М. Глушковим у Міжнародній федерації по опрацюванню інформації (ІФІП), яка обрала радянського вченого головою свого Програмного комітету. Віктор Михайлович займався формуванням наукової програми конгресів ІФІП у 1969 і 1970 рр.

В. М. Глушков є іноземним членом академії «Леопольдіна» (НДР), АН НДР та АН БНР, почесним доктором Дрезденського політехнічного університету, членом Міжнародної асоціації кібернетики (ПНР).

В. М. Глушков віддає багато сил і часу громадській діяльності. Член ЦК КП України, депутат Верховної Ради СРСР і Верховної Ради УРСР, член Київського обкому КП України, член парткому Інституту кібернетики АН УРСР — такий далеко не повний перелік його громадських обов'язків. І при виконанні всіх цих численних обов'язків його завжди відрізняють сумлінність і людяність.

Батьківщина високо оцінила діяльність В. М. Глушкова. Йому присвоєно звання Героя Соціалістичної Праці, він — лауреат Ленінської премії, Державної премії СРСР та Державної премії УРСР, нагороджений орденами і медалями Союзу РСР. За широке впровадження наукових досягнень у народне господарство В. М. Глушков нагороджений п'ятьма золотими медалями ВДНГ СРСР.

Плідна діяльність В. М. Глушкова є яскравим прикладом служіння ученого-комуніста своєму народові, своїй Вітчизні.

ОСНОВНІ ДАТИ ЖИТТЯ І ДІЯЛЬНОСТІ

Віктор Михайлович Глушков народився 24 серпня 1923 р. в м. Ростові-на-Дону.

1944—1947 рр. Працював на шахті в Донбасі. Навчався в Новочеркаському політехнічному інституті.

1947 р. Навчався на п'ятому курсі фізико-математичного факультету Ростовського державного університету.

1948 р. Викладач Уральського лісотехнічного інституту (м. Свердловськ). Водночас провадить інтенсивну дослідну роботу.

1951 р. Захистив дисертацію на здобуття ученого ступеня кандидата фізико-математичних наук.

1952 р. Затверджений у званні доцента.

1953 р. В. о. завідуючого кафедрою теоретичної механіки Уральського лісотехнічного інституту.

1954 р. Направлений до однорічної докторантури при Московському державному університеті ім. М. В. Ломоносова, після закінчення якої захистив дисертацію на тему «Топологічні локально нільпотентні групи» на здобуття ученого ступеня доктора фізико-математичних наук.

1955 р. Стає членом Московського математичного товариства.

1956 р. Призначений завідуючим лабораторією обчислювальної техніки і математики Інституту математики АН УРСР.

1957 р. Призначений директором Обчислювального центру АН УРСР, створеного на базі лабораторії обчислювальної техніки і математики Інституту математики АН УРСР, і завідуючим відділом теорії цифрових автоматів цього центру.

— Присвоєно звання професора.

— Викладач Київського державного університету ім. Т. Г. Шевченка.

1958 р. Обраний членом-кореспондентом Академії наук УРСР із спеціальності «алгебра».

— Вступив до лав КПРС.

1961 р. Обраний академіком Академії наук УРСР із спеціальності «обчислювальна математика і техніка».

1962 р.[1] Призначений директором Інституту кібернетики АН УРСР, створеного на базі Обчислювального центру АН УРСР, і завідуючим відділом теорії цифрових автоматів цього інституту.

1962 р.[1] Обраний віце-президентом АН УРСР.

[1] До цього часу.

108752

Научно-технич. библиотека Киевского механического завода

1962 р.[1] Голова Наукової ради з проблем «Кібернетика» при Президії АН УРСР.

1963 р. Голова Міжвідомчої наукової ради по впровадженню обчислювальної техніки і економіко-математичних методів у народне господарство СРСР при Державному комітеті Ради Міністрів СРСР по науці і техніці.

1964 р. Обраний академіком Академії наук СРСР.

— Присуджено Ленінську премію за цикл праць з теорії автоматів.

1966 р. Обраний головою Програмного комітету Міжнародної федерації по опрацюванню інформації (ІФІП).

1966 р.[1] Завідуючий кафедрою теоретичної кібернетики Київського державного університету.

— Обраний членом ЦК КП України.

1967 р. Присуджено премію імені М. М. Крилова Академії наук УРСР за цикл праць з теоретичної кібернетики.

— Нагороджений орденом Леніна.

1967 р.[1] Завідуючий базовою кафедрою теоретичної кібернетики і методів оптимального управління Московського фізико-технічного інституту при Інституті кібернетики АН УРСР.

1968 р. У складі авторського колективу удостоєний Державної премії СРСР за розробку нових принципів побудови обчислювальних машин.

1969 р. За великі заслуги у розвитку радянської науки присвоєно звання Героя Соціалістичної Праці.

1970 р. У складі авторського колективу удостоєний Державної премії УРСР за розробку і впровадження автоматизованої системи управління радіотехнічним підприємством масового виробництва.

1973 р. За заслуги у розвитку кібернетики і обчислювальної техніки і в зв'язку з п'ятдесятиріччям з дня народження нагороджений орденом Жовтневої Революції.

— Нагороджений орденом Слави I ступеня Народної Республіки Болгарії.

— Голова Наукової ради з обчислювальної техніки і систем управління Державного комітету Ради Міністрів СРСР по науці і техніці і Президії Академії наук СРСР.

1975 р. За великі заслуги у науковій роботі та в зв'язку з 250-річчям АН СРСР нагороджений орденом Леніна.

В. М. Глушков — депутат Верховної Ради УРСР 7-го скликання і депутат Верховної Ради СРСР 8-го скликання.

---

[1] До цього часу.

ЛІТЕРАТУРА ПРО ЖИТТЯ І ДІЯЛЬНІСТЬ В. М. ГЛУШКОВА

Батов И. Крылья, окрепшие в полете. — «Экономическая газета», 1964, 30 мая.

Про вклад В. М. Глушкова в розвиток теорії автоматів.

Боголюбов Н., Лаврентьев М., Лебедев С., Перов Б. Сплав теории и практики. — «Известия», 1964, 8 апреля.

Про присудження В. М. Глушкову Ленінської премії.

Ботвин А. Долг политического бойца. — «Правда», 1971, 22 липня.

Про комуніста В. М. Глушкова.

Васильев Ан. Общение человека с вычислительной машиной. — «Новый мир», 1970, № 6.

Про нові праці радянських кібернетиків.

Висока нагорода Батьківщини. — «Радянська Україна», 1969, 15 березня.

Про присудження В. М. Глушкову звання Героя Соціалістичної Праці.

Висока нагорода кібернетикам України. — «Радянська Україна», 1969, 7 травня.

Про вручення Інституту кібернетики АН УРСР ордена Леніна.

Власова А. Кибернетика в строю наступающих. — «Правда Украины», 1968, 6 марта.

Глава українських кібернетиків. — «Вечірній Київ», 1964, 22 квітня.

Глушков Виктор Михайлович. — БСЭ, т. 6, с. 609.

Глушков Віктор Михайлович. — УРЕ, т. 3. с. 310.

Глушков Віктор Михайлович. — УРЕС, т. 1, с. 473.

Гурвич С. Выдающийся ученый. — «Молот», (Ростов-на-Дону), 1973, 24 августа.

Гусев О. Электронные мастера на все руки. — «Правда», 1970, 4 января.

Гусев О. Творить — значит внедрять. — «Правда», 1971, 12 февраля.

Гусев О. Диалог: человек и ЭВМ. — «Правда», 1972, 10 июня.

Дрофе М. Шаги кибернетики. — «Радянська Україна», 1968, 22 грудня.

Жуковский В., Коробчак Л., Рудник В. Ускоритель — кибернетика. — «Правда Украины», 1972, 10 декабря.

Завод завтрашнего дня. — Интервью корреспонденту журн. «Техника—молодежи», 1971, № 9.

Зустріч у Софії. — «Вечірній Київ», 1971, 30 липня.

Імені видатного вченого. — «Вечірній Київ», 1967, 24 жовтня. Про присудження В. М. Глушкову премії імені М. М. Крилова Академії наук УРСР.

Канін Ю. Мозковий трест кібернетиків. — «Молода гвардія», 1970, 25 січня.

Католин Лев. Большой поиск. — «Новый мир», 1964, № 2. Про праці В. М. Глушкова та О. Г. Івахненка в галузі кібернетики.

Келдыш М. Прогресс советской науки и техники. — «Правда», 1964, 22 апреля. Про присудження В. М. Глушкову Ленінської премії.

Кибернетика, изобретательство и ЭВМ. — «Изобретатель и рационализатор», М., 1973.

Кібернетичні школи. — «Молодь України», 1972, 5 квітня.

Коваленко В. Передові рубежі науковців. — «Вечірній Київ», 1970, 27 січня.

Климко Ю. Фільм про видатного вченого. — «Молодь України», 1972, 25 травня.

Кривенков Ю. Два доклада. — «За науку», 1966, 13 января.

Лисенко І. Керманич XX століття. — «Молода гвардія», 1969, 11 червня.

Максимович Г. Эпоха кибернетики. — «Советский воин», 1970, № 9.

Максимович Г. Электронный мозг: его сегодня і завтра. — «Радуга», 1971, № 12.

Максимович Г. Может ли машина творить. — «Техника—молодежи», 1972, № 8.

Максимович Г. Возможности «электронного творца». — «Радуга», 1973, № 4.

Манучарова Е. Что остается людям. — «Неделя», 1963, 24—30 ноября. Стаття в рубриці «Флагманы Большой науки» про В. М. Глушкова.

Манучарова Е., Янкулин В. Наука управления. — «Неделя», 1972, № 37.

Матвійчук О. Покликання вченого. — «Вечірній Київ», 1969, 26 березня.

Моев В. Человеку — человеческое, машине — машинное.— «Литературная газета», 1971, 21 апреля.

Моев В. Электронный ключ — не фантазия, а реальность. — «Литературная газета», 1973, № 18.

Мыслящие машины. — «Правда Украины», 1970, 24 декабря.

Про зустріч вчених-кібернетиків із спеціалістами, які цікавляться успіхами обчислювальної техніки.

Награды вручены — «Правда Украины», 1973, 24 августа.

Нартовський Б. Наука управління. — «Друг читача», 1973, № 1.

Наука молодых: кибернетика. — «Смена», 1968, № 23.

Огієнко О. Вірні сини народу. — «Київська правда», 1970, 11 лютого.

Паліенко О. Майбутнє за колумбами. — «Знання та праця», 1970, № 4.

Про життя і творчість В. М. Глушкова.

Патон Б. Є. Впевнена хода науки і техніки. — «Радянська Україна», 1970, 25 грудня.

Про присудження Державної премії УРСР В. М. Глушкову.

Пироженко М. Романтика академіка Глушкова. — «Україна», 1964, 18 травня.

Правофланговый кибернетики. — «Правда Украины», 1973, 24 августа.

«Пути кибернетики». (Интервью). — «Правда Украины», 1972, 20 апреля.

Саєнко Юрій. Ордени Леніна. — «Вітчизна», 1970, № 4.

Про досягнення Інституту кібернетики АН УРСР.

Сергієнко О. На пульсі епохи. — «Знання та праця», 1964, № 6.

Про присудження В. М. Глушкову Ленінської премії.

Сергієнко І. Ознака часу. — «Україна», 1970, № 15.

Про досягнення Інституту кібернетики АН УРСР та роботу В. М. Глушкова як голови Програмного комітету конгресу Міжнародної федерації по опрацюванню інформації (ІФІП).

Тархова Л. Начало оптимизма. — «Смена», 1969, № 2.

Трудівник науки. — «Вечірній Київ», 1973, 24 серпня.

Цикора С. Його девіз: атака в науці. — «Радянська Волинь», 1964, 29 квітня; — «Київська зоря», 1964, 26 квітня.

Школа вченого. — «Учительська газета», 1973, 24 серпня.

Шпикалова А. В поисках общего языка. — «Журналист», 1970, № 7.

«Я — гражданин Советского Союза». (Юбилейная анкета «Недели»). — «Неделя», 1972, № 32.

СПИСОК ПРАЦЬ

Список містить хронологічний покажчик друкованих праць Віктора Михайловича Глушкова та додаткові покажчики— алфавітний покажчик праць ученого та іменний — співавторів.

У хронологічному покажчику в межах кожного року література наведена в такій послідовності: наукові праці, науково-популярні статті, видання за редакцією В. М. Глушкова, праці, видані іноземними мовами.

У алфавітному та іменному покажчиках подано посилання на відповідні роки хронологічного покажчика.

Хронологічний покажчик

1950

К теории ZA-групп. — «ДАН СССР», 1950, т. 74, № 5, с. 885—889.

О нормализаторе полной подгруппы в полной группе с возрастающим центральным рядом. — «Успехи матем. наук», 1950, т. 5, № 2-36, с. 204.

О нормализаторах полных подгрупп в полной группе. — «ДАН СССР», 1950, т. 71, № 3, с. 421—424.

1951

Локально нильпотентные группы без кручения с условиями обрыва некоторых цепей подгрупп. Канд. дисс., Свердловск, 1951. 127 с.

О локально нильпотентных группах без кручения. — «ДАН СССР», 1951, т. 80, № 2, с. 157—160.

1952

О некоторых вопросах теории нильпотентных и локально нильпотентных групп без кручения.— «Матем. сб.», 1952, т. 30, № 1, с. 79—104.

О центральных рядах бесконечных групп. — «Матем. сб.», 1952, т. 31, с. 491—496.

1954

Нильпотентные локально бикомпактные группы. — «Успехи матем. наук», 1954, т. 9, № 3, с. 230—231.

О некоторых классах групп, полных над топологическими полями.— «Успехи матем. наук», 1954, т. 10, № 3, с. 187—188.

1955

Локально нильпотентные группы без кручения, полные над простыми топологическими полями.— «Матем. сб.», 1955, т. 37, № 3, с. 477—506.

Локально нильпотентные локально бикомпактные группы. — «Тр. Моск. матем. об-ва», 1955, т. 4, с. 291—332.

Топологические локально нильпотентные группы. Докт. дисс., М., 1955. 245 с.

Точные треугольные представления Z-алгебр Ли. — «ДАН СССР», 1955, т. 100, № 4, с. 617—620.

1956

К теории нильпотентных вполне несвязных локально бикомпактных групп. — «Изв. АН СССР. Сер. матем.», 1956, т. 20, с. 513—546.

Локально бикомпактные группы с условием минимальности для замкнутых подгрупп. — «Укр. матем. ж.», 1956, т. 8, № 2, с. 135—139.

Нильпотентные произведения топологических групп. — «Успехи матем. наук», 1956, т. 11, № 3, с. 119—123.

Топологические группы и алгебры Ли (Резюме доклада). — В кн.: Труды 3-го Всесоюзного математического съезда. Т. 2. 1956, с. 112—113.

1957

Алгебры Ли локально бикомпактных групп. — «Успехи матем. наук», 1957, т. 12, с. 137—142.

Електронні цифрові машини.— «Вісн. АН УРСР», 1957, № 8, с. 3—10. Співавтор: Б. В. Гнеденко.

О некоторых задачах вычислительной техники и связанных с ними задачах математики.— «Укр. матем. ж.», 1957, т. 9, № 4, с. 360—367.

Строение локально бикомпактных групп и пятая проблема Гильберта.— «Успехи матем. наук», 1957, т. 12, № 2, с. 3—41.

Zusammenhängende local kompacte Gruppen in Grossen. Dresden, 1957. 10 S.

1958

Александр Геннадиевич Курош. — «Успехи матем. наук», 1958, т. 13, № 1, с. 217—224. Соавтор: П. С. Александров.

1959

К теории абстрактных автоматов.— В кн.: Труды Всесоюзной конференции по вычислительной математике и вычислительной технике. (Тезисы докладов). М., 1959, с. 1.

К теории специальных локально компактных групп.— «Укр. матем. ж.», 1959, т. 2, № 4, с. 347—351.

Некоторые проблемы строения некоммутативных локально компактных групп в целом. (Тезисы докладов). — В кн.: Труды II Всесоюзной топологической конференции. Тбилиси, 1959, с. 14.

Общая алгебра. — В кн.: Математика в СССР за 40 лет. Т. 1. Обзорные статьи. М., Гос. изд-во физ.-мат. лит-ры, 1959, с. 151—200. Соавтор: А. Г. Курош.

Об одном методе автоматизации программирования.— «Вопросы кибернетики», 1959, № 2, с. 181—184.

О строении связных локально бикомпактных групп.— «Матем. сб.», 1959, т. 48, № 1, с. 75—92.

Современные электронные вычислительные машины — основа автоматизации производственных процессов. — В кн.: Материалы конференции по развитию производительных сил Киевского экономического района. К., 1959, с. 63—73.

Будущее электронных вычислительных машин.— «Вестник противовоздушной обороны», 1959, № 9, с. 61—66.

Електронні обчислювальні машини та кібернетика.— «Радянська школа», 1959, № 9, с. 69—76.

Auswahlverfahren der Linearer Limitierung. — «Math. Z.», 1957, Nr. 67, S. 320—331.

1960

Вычислительная машина для повалки бессемеровского конвертора. — «Автоматика и приборостроение», 1960, № 2, с. 24—27. Соавтор: А. И. Никитин.

Два универсальных критерия эффективности вычислительных машин.— «ДАН УРСР», 1960, № 4, с. 477—481.

Запоминающие устройства вычислительных машин.— «Автоматика», 1960, № 5, с. 22—32. Соавторы: Л. А. Пилькевич, В. П. Деркач.

Исследования переходных процессов в триггере с помощью электронной вычислительной машины.— В кн.: Труды Всесоюзной

конференции по переходным процессам в нелинейных цепях. Ташкент, 1960, с. 95—110. Соавтор: Е. Л. Войтова.

Использование электронных вычислительных машин для автоматизации бессемеровского процесса. — «Автоматика и телемеханика», 1960, т. 2, с. 877—883. Соавторы: Л. Н. Дашевский и А. И. Никитин.

Керуючі машини автоматизованого виробництва. К., «Знання», 1960. 88 с.

Некоторые вопросы теории конечных автоматов.— В кн.: Труды II научной конференции по вычислительной математике и вычислительной технике. К., 1960, с. 8.

Об одном алгоритме синтеза абстрактных автоматов.— «Укр. матем. ж.», 1960, т. 12, № 2, с. 147—156.

Об одном методе анализа абстрактных автоматов.— «ДАН УРСР», 1960, № 9, с. 1151—1154.

Об оптимальном объеме оперативных запоминающих устройств электронных цифровых машин. — «ДАН УРСР», 1960, № 5, с. 571—575.

О надежности дискретных автоматов. — В кн.: Труды VI Всесоюзного совещания по теории вероятностей и математической статистике. (Тезисы докладов). Вильнюс, 1960, с. 209—210. Соавторы: В. С. Михалевич, В. А. Ковалевский.

О синтезе конечных автоматов.— В кн.: Труды II Венгерского математического конгресса. Будапешт, 1960, с. 12.

Об информационных возможностях современных электронных вычислительных машин. — «Изв. вузов. Электротехника», 1960, № 7, с. 3—8.

Об одном общем аспекте кибернетики. К., изд. Мин-ва высшего образования УССР, 1960, с. 3—17.

Проблемы вычислительной техники и вычислительной математики.— В кн.: Сборник трудов конференции «Вопросы вычислительной техники». К., 1960, с. 5—13.

Способ контроля и регулирования конверторного сталеплавильного производства.— «Бюлл. изобретателя», 1960, № 1, с. 16. Соавтор: А. И. Никитин.

Цифровая автоматическая машина «Киев». — В кн.: Материалы научно-технической конференции. Новые разработки в области вычислительной математики и вычислительной техники. К., 1960, с. 13—31. Соавтор: Л. Н. Дашевский.

Управляющие машины автоматизированного производства. К., «Знание», 1960. 39 с.

Lie algebras of locally bicompact groups. — «Math. Reviews», 1960, vol. 21, No. 2.

Structure of locally bicompact groups and Hilbert's fifth problem. — «Math. Reviews», 1960, vol. 21, No. 2.

The structure of locally compact groups and Hilbert's fifth problem. — «Amer. Math Trans.», 1960, No. 15, p. 55—93.

1961

Абстрактная теория автоматов. — «Успехи матем. наук», 1961, т. 16, № 5, с. 3—62.

Абстрактные автоматы и разбиения свободных полугрупп. — «ДАН СССР», 1961, т. 136, с. 765—768.

Алгебраическая теория автоматов. — В кн.: Труды IV Всесоюзного математического съезда. (Тезисы докладов). Т. 1. 1961, с. 85.

Вычислительная техника в народном хозяйстве. — «Известия», 1961, 27 октября. Соавтор: А. А. Дородницын.

Некоторые математические проблемы теории обучающихся автоматов. — В кн.: Труды IV Всесоюзного математического съезда. Л., 1961, с. 586—592.

Некоторые проблемы синтеза цифровых автоматов. — «Вычислительная математика и матем. физика», 1961, № 3, с. 371—411.

Однотактный накапливающий импульсный сумматор. — «Сборник трудов Вычислительного центра АН УССР», 1961, № 2, с. 33—38.

Способ последовательного раздвоения луча для сканирования элементов растра электронно-лучевого устройства. Авт. свид. № 142716. — «Бюлл. изобретателя», 1961, № 22. Соавтор: В. П. Деркач.

Кібернетика. — УРЕ, т. 6, 1961, с. 412—418.

Теория алгоритмов. К., изд. КВИРТУ, 1961. 168 с.

Трубка с последовательным раздвоением луча. — «Приборостроение», 1961, № 1, с. 1—3. Соавтор: В. П. Деркач.

Електронні обчислювальні машини. — УРЕ, т. 4, 1961, с. 462.

Электронные вычислительные машины и их значение для развития народного хозяйства. — В кн.: Кибернетика на транспорте. К., изд. Киевск. Дома науч.-техн. проп., 1961, с. 3—20. Соавтор: В. С. Михалевич.

Цикл лекций «Основы математической логики» на научно-техническом семинаре «Математический аппарат кибернетики». Лекция I—II. К., изд. Киевск. Дома науч.-техн. проп., 1961.

Подросток станет великаном. — «Известия», 1961, 27 октября. Соавтор: А. А. Дородницын.

One method of automatic programming. — «JPRS», 1961, No. 2243, p. 1—7.

Use of electronic computers for bessemer-process automation. — «Math. Reviews», 1961, vol. 22, No. 9B.

Автоматизация производственных процессов с применением средств вычислительной техники. — В кн.: Материалы научно-технического совещания. М., 1962. (Госкомитет по автоматизации и радиоэлектронике, ЦБТИ).

Алгоритм обучения машины распознаванию простейших геометрических фигур. — В кн.: Принципы построения самообучающихся систем. К., 1962, с. 5—18. Соавторы: В. А. Ковалевский, В. И. Рыбак.

Алгоритм распознавания осмысленных предложений. — В кн.: Принципы построения самообучающихся систем. К., 1962, с. 19—26. Соавторы: Н. М. Грищенко, А. А. Стогний.

Алгоритмическая система для автоматизации синтеза цифровых автоматов. — В. кн.: Труды Международного симпозиума по теории релейных устройств и конечных автоматов. М., 1962, с. 24—25. Соавторы: А. А. Летичевский, А. А. Стогний.

Введение в теорию самосовершенствующихся систем. К., изд. КВИРТУ, 1962. 110 с.

Вычислительные машины и автоматизация управления производством. — «Вестн. АН СССР», 1962, № 4, с. 86—90.

Вычислительная машина «Киев». К., Гостехиздат, 1962. 184 с. Соавтор: Е. Л. Ющенко.

Использование в народном хозяйстве вычислительной техники и эффективность ее внедрения. К., изд. Ин-та техн. информации, 1962.

Кибернетика, прогресс, будущее. — «Литературная газета», 1962, 25 сентября.

Кибернетика — могучий фактор научно-технического прогресса. — «Коммунист Украины», 1962, № 7, с. 44—50.

Новые принципы построения односторонней памяти для ЭВМ. — «Автоматика и приборостроение», 1962 № 1, с. 26—29. Соавтор: В. П. Деркач.

Об одном принципе построения универсального читающего автомата. — «Автоматика», 1962, № 1, с. 55—63.

Обучение распознаванию образов на ЭЦМ. — В кн.: Труды симпозиума «Принципы построения самообучающихся систем». К., 1962. Соавторы: В. А. Ковалевский, В. И. Рыбак.

О быстродействии трубок с последовательным раздвоением луча. — «Укр. физ. ж.», 1962, т. 7, № 12, с. 1280—1284. Соавтор: В. П. Деркач.

О некоторых вопросах, определяющих перспективы развития кибернетики. — «Автоматика», 1962, № 3, с. 87—90.

О надежности дискретных автоматов. — В кн.: Труды VI Все-

союзного совещания по теории вероятности и математической статистике. (Тезисы докладов). Вильнюс, 1962, с. 209—210.

Проблемы синтеза цифровых автоматов. — В кн.: Труды Международного симпозиума по теории релейных устройств и конечных автоматов. (Тезисы докладов). М., 1962, с. 24—25.

«Разумные» машины и умственная деятельность человека. — «Радянська школа», 1962, № 2, с. 87—91.

Самоорганизующиеся системы и абстрактная теория автоматов. — «Вычисл. математика и матем. физика», 1962, № 3, с. 459—466.

Синтез цифровых автоматов. М., Физматгиз, 1962. 392 с.

Теория автоматов. К., изд. Киевск. Дома науч.-техн. проп., 1962.

Теория обучения одного класса дискретных персептронов. — «Вычисл. математика и матем. физика», 1962, № 2, с. 317—335.

Универсальная установка для исследования алгоритмов распознавания изображений. — В кн.: Принципы построения самообучающихся систем. 1962, с. 63—72. Соавтор: В. А. Ковалевский.

Управляющая машина широкого назначения и некоторые возможности ее использования. — В кн.: Материалы научно-технического совещания. М., 1962. (Госкомитет по автоматизации и радиоэлектронике, ЦБТИ).

У світі кібернетики. — «Наука і життя», 1962, № 5, с. 17.

Abstract automata and the subdivision of free semigroups. — «JPRS», 1962, No. 9284, p. 1—8.

Certain questions of the theory of machine self-learning. — In: Proc. of IFIP Congress-62. Münich, 1962, p. 480—481.

Cybernetics and production control. — «The Daily Review», 1962, vol. 8, No. 258.

Information capabilities of modern electronic computers.— «JPRS», 1962, No. 6598, p. 1—6.

On a method of analysis of abstract automata. — «Math. Reviews», 1962, vol 23, No. 2B.

On an algorithm of abstract automata. — «Math. Reviews», 1962, vol. 24, No. 6B.

On the optimal dimensions of operative memory units of electronic computers. — «Math. Reviews», 1962, vol. 23, No. 2B.

On the structure of connected locally bicompact groups. — «Math. Reviews», 1962, vol. 23, No. 2A.

Some problems of synthesis for automatic digital machines. — «JPRS», 1962, No. 11911, p. 1—51.

Symposium on artificial intelligence. — In: Proc. IFIP Congress-62. Münich, 1962, p. 478—484.

Theoria Abstracta a Automatlor. — «Analele Romino sovietice», 1962, No. 2(41), p. 3—61.

Гносеологическая природа информационного моделирования.— «Вопросы философии», 1963, № 10, с. 3—18.

К вопросу о программированном обучении программированию на ЭВМ. К., Научный совет по кибернетике, 1963. 21 с. Соавторы: А. М. Довгялло, В. П. Семик, Е. Л. Ющенко.

Мышление и кибернетика.— «Вопросы философии», 1963, № 1, с. 36—48.

Некоторые вопросы теории самоорганизующихся систем. Доклад на Общем собрании АН УССР. К., 1963. 20 с.

Некоторые проблемы моделирования мыслительных процессов.— «Природа», 1963, № 2, с. 3—13.

О некоторых перспективах развития и применения обучающих машин. — «Изв. вузов. Радиотехника», 1963, т. 6, № 4, с. 365—373.

О некоторых проблемах кибернетики. — В кн.: Проблемы истории науки и техники. К., 1963, с. 10—17.

Об использовании ЭЦВМ для решения задач оптимального проектирования. — В кн.: Применение ЭЦВМ в транспортном строительстве. М., 1963, с. 7.

Самоорганизация и самонастройка, методы решения сложных вариационных задач. — В кн.: Материалы научных семинаров по теоретическим и прикладным вопросам кибернетики. К., изд. Киевск. Дома науч.-техн. проп., 1963, с. 19.

Теория опознавания. — «Известия АН СССР», 1963, № 5, с. 98—101.

Универсальный алгоритмический язык «АЛГОЛ-60».— В кн.: Материалы научных семинаров по теоретическим и прикладным вопросам кибернетики. К., изд. Киевск. Дома науч.-техн. проп., 1963, с. 45.

ЭЦМ «Промінь». — В кн.: Материалы научных семинаров по теоретическим и прикладным вопросам кибернетики. К., изд. Киевск. Дома науч.-техн. проп., 1963, с. 3—51. Соавтор: С. Б. Погребинский.

Экономика и кибернетика.— «Вестн. АН СССР», 1963, № 10. с. 11—14.

Машина вчиться.— «Наука і життя», 1963, № 5, с. 6—9.

Прокладывать тропы в незнаемое.— «Известия», 1963, 19 октября.

Сегодня и завтра электронных машин.— В кн.: Наука и человечество. Т. 2. М., «Знание», 1963, с. 466—479.

Тридцать тысяч лет или три месяца.— «Литературная газета», 1963, 17 декабря.

Філософія+фізика. — «Вітчизна», 1963, № 3, с. 171—179. Співавтори: О. І. Ахієзер, П. В. Копнін.

Abstract theory of automata. Cleaver-Hume Press, Ltd, (USA), 1963, 60 p.

Cybernetics: a powerful factor in scientific technical progress. — «JPRS», 1963, No. 17077, p. 1—10.

Denken und Kybernetik. — «Gesellschafts-Wissenschaft Beitrage», 1963, Nr. 5, S. 541—555.

Self-organizing systems and abstract theory of computers. — «JPRS», 1963, No. 14624, p. 1—16.

Some questions that determine the development of cybernetics. — «JPRS», 1963, No. 17688, p. 1—7.

The use of cybernetics in production control. — «JPRS», 1963, No. 16356, p. 1—6.

Theorie der abstracten Automaten. Veb Deutcher Verlag der Wissenschaften, 1963, S. 3—100.

Theory of instruction for one class of discrete perceptrons. — «JPRS», 1963, No. 13725, p. 1—26.

Thought and cybernetics. — «JPRS», 1963, No. 18302, p. 1—17.

1964

Введение в кибернетику. К., «Наукова думка», 1964. 256 с.

Вычислительную технику в управление народным хозяйством. — «Правда», 1964, 12 июля.

Вычислительная машина «Киев». Проектирование и эксплуатация. К., «Техника», 1964. 324. с. Соавторы: Л. Н. Дашевский и др.

Кибернетика и управление строительством. — «Известия», 1964, 9 августа.

Кибернетика и педагогика о некоторых перспективах развития и применения обучающихся машин.— «Наука и жизнь», 1964, № 1, с. 16—24.

Математика и электроника — друзья экономиста. Сетевые графики в действии. — «Экономическая газета», 1964, 2 декабря.

Некоторые математические проблемы теории обучающихся автоматов. — В кн.: Труды IV Всесоюзного математического съезда. Т. 2. М., «Наука», 1964, с. 587—594.

О кибернетике как науке. — В кн.: Кибернетика, мышление, жизнь. М., «Мысль», 1964, с. 53—62.

О некоторых проблемах кибернетики. — «Известия», 1964, 5 сентября. Соавторы: Л. А. Дородницын, Н. П. Федоренко.

О свойствах локально бикомпактных групп. — «ДАН СССР», 1964, № 2, с. 229—232.

О применении абстрактной теории автоматов для минимизации микропрограмм. — «Изв. АН СССР. Техническая кибернетика», 1964, № 1, с. 3—8.

Проблемы широкого внедрения вычислительной техники в народное хозяйство. — «Вопросы экономики», 1964, № 7, с. 87—92. Соавтор: Н. П. Федорченко.

Распознавание образов в бионике.— В кн.: Труды Всесоюзной конференции по бионике. Москва, 1963. М., 1964, с. 11.

Система автоматического управления бессемеровского конвертора с применением цифровых управляющих машин. — В кн.: Вычислительная техника для автоматизации производства. М., «Машиностроение», 1964, с. 205.

Теория автоматов и некоторое ее применение. — «Вестн. АН СССР», 1964, № 7, с. 25—30.

Что такое кибернетика? — «Неделя», 1964, № 46, с. 4.

Науки кроки сажснні. — «Вечірній Київ», 1964, 18 жовтня.

Про кібернетику як науку. — «Наука і життя», 1964, № 10, с. 12.

Прокладывая новые тропы. — «Известия», 1964, 22 января.

Ред.: М. Фистер. Логическое проектирование цифровых вычислительных машин. К., «Техніка», 1964. 382 с.

Cybernetics, a major factor in scientific and technical progress. — «Computing Reviews», 1964, vol. 5, No. 5, p. 6149.

Cybernetics and management of production. — «Computing Reviews», 1964, vol. 5, No. 3.

Die gnoseologische Natur der Informations modellierung. — «Gesellschafts-Wissenschaft Beitrage», 1964, Nr. 3, S. 310—315.

Panel on numerical control. — «Computing Reviews», 1964, vol. 5, No. 5, p, 6293.

The modelling of thought processes. — «JPRS», 1964, No. 18873, p. 1—19.

Wirtschaftplannung und Kybernetik. — «Gesellschafts-Wissenschaft Beitrage», 1964, Nr. 2, S. 134—137.

1965

Алгоритмическая система для автоматизации синтеза цифровых автоматов. — В кн.: Синтез релейных структур. М., «Наука», 1965, с. 342. Соавторы: А. А. Летичевский, А. А. Стогний.

Вопросы автоматизации синтеза логических устройств. — В кн.: Труды Пражского симпозиума по автоматической обработке информации. (1964, Прага). Прага, 1965. Соавтор: Ю. В. Капитонова.

Входной язык вычислительной машины. — «Кибернетика», 1965, № 1, с. 74—83. Соавторы: А. А. Летичевский, А. А. Стогний.

Гносеологические основы математической науки. — В кн.: Сб. трудов семинара «Методологические вопросы кибернетики». К., «Наукова думка», 1965. 25 с.

О гносеологических основах математизации наук. — В кн.: Материалы совещания по современным проблемам материалистической диалектики. М., изд. Ин-та философии АН СССР, 1965, с. 3—12.

О развитии алгоритмических структур вычислительных машин в направлении сближения машинных и проблемноориентированных языков. — В кн.: Труды Пражского симпозиума по автоматической обработке информации. (Прага, 1964). Прага, 1965. Соавтор: З. Л. Рабинович.

Проблемы синтеза цифровых автоматов. — В кн.: Теория конечных и вероятностных автоматов. М., «Наука», 1965, с. 67.

Распознавание образов в бионике. — В кн.: Бионика. М., «Наука», 1965, с. 13—17. (АН СССР. Научный совет по комплексной проблеме «Кибернетика»).

Система автоматического управления повалкой бессемеровского конвертора с применением цифровой управляющей машины. — В кн.: Сборник трудов III Всесоюзного совещания по применению вычислительной техники в промышленности, 1965. 20 с. Соавтор: Б. Н. Малиновский.

Теория автоматов и вопросы проектирования структур цифровых машин. — «Кибернетика», 1965, № 1, с. 3—12.

Теория автоматов и формальные преобразования микропрограмм. — «Кибернетика», 1965, № 5, с. 1—10.

Теорія автоматів. — «Наука і життя», 1965, № 5, с. 9—11.

Электронные вычислительные машины и будущее математики. — «Наука и жизнь», 1965, № 6.

[Сообщение на тему «Насущные экономические проблемы. Поиски оптимальных решений»]. — В кн.: Экономисты и математики за круглым столом. М., «Экономика», 1965.

Кибернетика и умственный труд. М., «Знание», 1965. 46 с.

Кибернетика в спецовке. — «Комсомольская правда», 1965, 3 апреля.

Кибернетика «в рабочем строю». — «Рабочая газета», 1965, 7 мая.

Кибернетика и горное хозяйство. — «Ленинградская правда», 1965, 29 декабря.

Кибернетика в рабочей спецовке. — «Нива», 1965, № 2-3, с. 57—59

Кібернетика і розумова праця. К., «Знання», 1965. 50 с.

Наука — вірна подруга. — «Молодь України», 1965, 18 червня.

Ред.: Автоматизация инженерно-конструкторских работ. К.,

1965. 34 с. (ГК СМ УССР по координации научно-исследовательских работ. Институт техн. информации).

Automata theory and its applications. — «Proceedings of IFIP Congress 65», 1965, vol. 1, p. 1.

The Problems of self-organizing perceptrons. — «International journal of computer mathematics», 1965, vol. 1, No. 4, p. 239—250.

Teaching theory of one class of perceptrons. — «International journal of computer mathematics», 1965, vol. 1, No. 3, p. 199—220.

Über die gnoseologischen Grundlagen der Mathematisierung der Wissenschaften. — «Gessellschafts-Wissenschaft Beitrage», 1965, Nr. 3.

1966

Алгебра. (Нарис розвитку алгебри на Україні за п'ятдесятиріччя. 1917—1967 рр.). — УРЕ, т. 1, 1966, с. 157—158. Співавтор: С. М. Черников.

Кибернетика и управление экономикой. — В кн.: Возможное и невозможное в кибернетике. М., «Наука», 1966, с. 198—204.

К вопросу о минимизации микропрограмм и схем алгоритмов. — «Кибернетика», 1966, № 5, с. 1—3.

Мышление и кибернетика. М., «Знание», 1966. 32 с.

Международная конференция «Наука и общество». — «Вестн. АН СССР», 1966, № 11, с. 54—55.

Наукові проблеми програмованого навчання та шляхи їх розробки. — «Радянська школа», 1966, № 6.

Научные проблемы программированного обучения и пути их разработки. — В кн.: Труды научного совета по кибернетике, К., 1966, с. 32. Соавторы: Г. С. Костюк, Г. А. Балл, А. М. Довгялло.

О гносеологических основах математизации наук. — В кн.: Диалектика и логика научного познания. М., «Наука», 1966, с. 406—412.

Об одной методике проектирования устройств вычислительных машин. — В кн.: Труды конференции. Новосибирск, 1966. Соавторы: Ю. В. Капитонова, А. А. Летичевский.

О некоторых направлениях развития алгоритмических структур вычислительных машин. — В кн.: Кибернетику на службу коммунизму. Т. 3, 1966, с. 173—182. Соавтор: З. Л. Рабинович.

Электронные машины и автоматизация умственного труда. — В кн.: Будущее науки. М., «Знание», 1966, с. 131—149.

Искусство управления и машины. — «Известия», 1966, 10 июля.

Кібернетика в теорії і на практиці. — В кн.: Наука і культура України. К., «Знання», 1966, с 37—49.

Кибернетика вчера, сегодня, завтра. — «Правда Украины», 1966, 29 марта.

Роботы приходят на помощь. — «Труд», 1966, 25 мая.

Слово о кибернетике. — «Экономическая газета», 1966, 12 июля.

Стройкам — надежный компас. — «Правда», 1966, 10 января.

Электронную вычислительную технику на службу народному хозяйству. — «Радянська Україна», 1966, 9 березня.

Contemporary cybernetics. London, ILIFFE Books, Ltd., 1966, Introduction to cybernetics. New York, Academic Press Inc., 1966. 322 p.

Pri Kormidle Kybernetika. — «Technike Novenu», Bratislava, 1966, 17 maja.

Problemi širove primene računske technike v privredi. (Primena matematičkog programiranja i elektronsvih računara v planiranju). Beograd jugoslovenski institut za ekonomska istraživanie, Beograd, 1966, s. 1—9.

1967

Вопросы развития структур ЦВМ в связи с системами их математического обеспечения. — «Кибернетика», 1967, № 5, с. 15—28.

Логика и кибернетика. — В кн.: Логика и методология науки. IV Всесоюзный симпозиум. Киев, 1965, М., «Наука», 1967, с. 5—8.

Об автоматизации проектирования вычислительных машин. — «Кибернетика», 1967, № 5, с. 2—14. Соавторы: Ю. В. Капитонова, А. А. Летичевский.

Об автоматизации изготовления микросхем. — «Механизация и автоматизация управления», 1967, № 5, с. 36—39. Соавтор: В. П. Деркач.

Перспективы автоматизации проектирования электронных вычислительных машин. — «Вестн. АН СССР», 1967, № 4, с. 22—26.

Перспективы использования автоматизированных систем управления в народном хозяйстве. — «Механизация и автоматизация управления», 1967, № 2, с. 12—15.

Юрий Алексеевич Митропольский. (К 50-летию со дня рождения). — «УМЖ», 1967, т. 19, № 1, с. 3—8.

Большие системы. — «Правда», 1967, 4 мая.

Будущее кибернетики. — «Правда», 1967, 26 июля.

Во имя раскованного интеллекта. — «Техника—молодежи», 1967, № 10, с. 30—31.

Кибернетика XXI века .— «Правда» 1967, 31 декабря.

Лоция экономики. — «Известия», 1967, 17 августа.

Науки крила дужі. — «Вечірній Київ», 1967, 23 грудня.

Погляд у завтра. — «Україна», 1967, № 37, с. 10—12.

Стратегічні проблеми кібернетики. — «Вечірній Київ», 1967, 20 липня.

Стратегические проблемы кибернетики. — «Техника—молодежи», 1967, № 7, с. 1—2.

Твій друг кібернетика. — «Радянська Україна», 1967, 12 вересня.

Гносеологически основи на математизацията на наукете. — «Физико-матем. списание», 1967, т. 10, № 1, с. 42—54.

1968

Автоматизированные системы управления в народном хозяйстве. — В кн.: Проблемы научной организации управления социалистической промышленностью (по материалам Всесоюзной научно-технической конференции). М., «Экономика», 1968, с. 383—394.

Автоматно-алгебраические аспекты оптимизации микропрограммных управляющих устройств. — В кн.: Труды Международного конгресса математиков. (Москва, 1966). М., «Мир», 1968, с. 595—602. Список лит.: 6 назв.

«Аналитик». (Язык для описания вычислительных процессов с применением аналитических преобразований). — В кн.: Теория автоматов и методы формализации синтеза вычислительных машин и систем. № 1. К., изд. Ин-та кибернетики АН УССР, 1968. 106 с.

Кибернетика и управление экономикой. — В кн.: Кибернетика ожидаемая и кибернетика неожидаемая. М., «Наука», 1968, с. 143—151.

Некоторые проблемы теории автоматов и искусственного интеллекта. — В кн.: Теория автоматов и методы формализованного синтеза вычислительных машин и систем. № 6, К., изд., Ин-та кибернетики АН УССР, 1968. 31 с.

Об одной системе автоматического управления процессами изготовления микросхем. — В кн.: Тезисы докладов на IV Всесоюзном совещании по автоматическому управлению. Кн. 2. Тбилиси, 1968. Соавторы: В. П. Деркач, Г. Т. Макаров.

Об определяющих соотношениях в двухсумматорном операционном устройстве. — «Кибернетика», 1968, № 1, с. 89. Библиогр.: 2 назв.

О наборе программ для решения систем линейных алгебраических уравнений на машинах серии «МИР». — «Кибернетика», 1968, № 6, с. 1—6. Соавторы: И. Н. Молчанов, Л. Д. Николенко.

О полноте систем операций в электронных вычислительных машинах. — «Кибернетика», 1968, № 2, с. 1—5. Библиогр.: 3 назв.

О предсказаниях на основе экспертных оценок. К., 1968. 8 с. (Ин-т кибернетики АН УССР).

О простых алгоритмах анализа и синтеза магазинных автоматов. — «Кибернетика», 1968, № 5, с. 1—9. Библиогр.: 3 назв.

Основные проблемы использования вычислительной техники в учебном процессе. — «Радянська школа», 1968, № 11, с. 5—8; № 12, с. 3—6. Соавторы: А. М. Довгялло, Е. И. Машбиц, Е. Л. Ющенко.

Основні проблеми використання обчислювальної техніки в навчальному процесі. — «Радянська школа», 1968, № 11, с. 34—42; № 12, с. 15—22. Соавторы: О. М. Довгялло, Ю. І. Машбиц, К. Л. Ющенко.

Піввікові підсумки розвитку фізико-технічних наук в УРСР.— «ДАН УРСР», 1968, № 3, с. 213—223.

Теория автоматов и программирование. — В кн.: Первая Всесоюзная конференция по программированию. Пленарные доклады. К., изд. Ин-та кибернетики АН УССР, 1968, с. 3—19. Библиогр.: 8 назв. Соавтор: А. А. Летичевский.

Теория дискретных преобразователей. Тезисы доклада на IX Всесоюзном коллоквиуме по общей алгебре. М., 1968. Соавтор: А. А. Летичевский.

Будущее за кибернетикой. — «Промышленность Армении», 1968, № 12, с. 42—45.

Електронний «мозок» просить роботи. — «Вечірній Київ», 1968, 19 квітня.

Как вооружить педагогику? — «Учительская газета», 1968, 22 июня.

Кибернетика в сельском хозяйстве. — «Сельская жизнь», 1968, 8 мая.

Кибернетика в строю наступающих. — «Правда Украины», 1968, 6 марта.

Кібернетика завтрашнього дня. — «Вечірній Київ», 1968, 30 серпня.

Кибернетика стучится в 2000-й. — «Экономическая газета», 1968, 2 января.

Лучше применять ЭВМ в народном хозяйстве. — «Труд», 1968, 2 октября.

На службе технического прогресса. — «Техника и вооружение», 1968, № 9, с. 24—25.

Научный прогноз. — «Известия», 1968, 14 мая.

Что даст «всезнайка». — «Комсомольская правда», 1968, 15 мая.

Электронная техника управления. — «Труд», 1968, 11 июня.

Соперник конструктора. — «Неделя», 1968, № 30.

Кибернетиката навлиза в сельското стопанство. — «Кооперативно село», 1968, 13 юна.

Cybernetics and mathematics. — «Science in Progress» (Novosti press agency monthly), 1968, No. 8, p. 1—10.

Synteza automatów cyfrowych. Warszawa, Wydavnictwa naukowotechniczne, 1968. 348 s.

Theory of algorithms and discrete processors. New York, Plenum Publishing Corporation, 1968. Coautor: A. A. Letichevsky.

1969

Автоматизированное управление производством — необходимость и реальность.— «Механизация и автоматизация управления», 1969, № 3, с. 2—3. Соавтор: С. О. Петровский.

Гносеологічні основи математизації науки. — «Філософська думка», 1969, № 1, с. 28.

Кибернетика и творческий процесс.— «Литературная Россия», 1969, 23 мая.

Основные принципы построения автоматизированных систем управления. Лекция. М., 1969. 43 с.

Об одной системе автоматического управления процессами изготовления микросхем.— В кн.: IV Международный конгресс ІФАС, 1969. Соавторы: В. П. Деркач, Г. Т. Макаров.

О прогнозировании на основе экспертных оценок.— «Кибернетика», 1969, № 2, с. 2—16.

Проблемы и перспективы надежностного синтеза цифровых автоматов. — В кн.: Республиканский семинар «Надежностный синтез цифровых автоматов». (Тезисы докладов). К., изд. Ин-та кибернетики АН УССР, 1969, с. 3—4. Соавтор: Ю. В. Капитонова.

Современные проблемы научного управления. К., изд. Ин-та кибернетики АН УССР, 1969. 19 с.

«Слэнг» — система программирования для моделирования дискретных систем. К., изд. Ин-та кибернетики АН УССР, 1969. 413 с. Соавторы: Т. П. Марьянович, Л. А. Калиниченко, М. А. Сахнюк, В. М. Москаленко.

Алгоритм очевидности.— «Комсомольское знамя», 1969, 17 июля.

Біля джерел кібернетики.— «Знання та праця», 1969, № 1, с. 4—6.

Ваше слово о Ленине.— «Комсомольская правда», 1969, 22 октября.

Входите, Робот Роботович. — «Пионерская правда», 1969, 23 мая.

Вычисляет электронный инженер. — «Правда», 1969, 8 ноября.

Кібернетика і автоматизація розумової діяльності. В лабораторії учених. К., «Знання», 1969.

Кибернетика и автоматизация творческих процесов. — «Трибуна лектора», 1969, № 2, с. 29—38.

Кибернетика служит производству. — «Охрана труда и специальное страхование», 1969, № 1, с. 6—8.

Кибернетизация управления неизбежна и насущна. — «Изобретатель и рационализатор», 1969, № 4, с. 2—4.

Кібернетика і технічний прогрес. — «Радянська Україна», 1969, 16 вересня.

Машина проектує машину. — «Радянська Україна», 1969, 22 травня.

На основе алгоритма очевидности. — «Звезда», (Пермь), 1969, 29 мая.

Обрії кібернетики.— «Радянська освіта», 1969, 21 травня.

Полвека поисков и открытий.— «Известия», 1969, 13 февраля.

Проблема управління технічним прогресом. — «Радянська Україна», 1969, 16 листопада.

Продиктовано жизнью.— «Правда», 1969, 21 августа.

Старт берут малые ЭВМ.— «Правда», 1969, 22 февраля.

Ускоритель прогресса.— «Огонек», 1969, № 39, с. 12—15.

Фарватер економіки майбутнього.— «Київська правда», 1969, 25 травня.

Флагман вычислительной техники.— «Известия», 1969, 16 сентября. Соавторы: М. Лаврентьев, Г. Марчук.

Что мы думаем о прогнозировании.— Природа», 1969, № 1, с. 6—13. Соавторы: Г. М. Добров, В. И. Сифоров.

Чудо XX века.— «Под знаменем ленинизма», 1969, № 1, с. 53—55.

Электронный инженер.— «Правда», 1969, 8 ноября.

Contemporary Cybernetics. — In: Survey of Cybernetics. London, Hiffe Books, Ltd., 1969, p. 47—70.

Hierarchisches System von Datenverarbeitungszentren. — «Organisation», 1969, No. 4, S. 35—36.

Kybernetik und Mathematik. — «Ideen des exakten Wissens», 1969, Nr. 6, S. 355—360.

Theory of algorithms and discrete processors. — «Advance in Information Sciences», 1969, vol. 1. p. 303. Coautor: A. A. Letichevsky.

Автоматизация программирования в системе «Проект».— «Кибернетика», 1970, № 4, с. 7—13. Соавторы: Н. М. Грищенко, Ю. В. Капитонова, А. А. Летичевский.

Автоматизированные системы управления.— В кн.: Труды Всесоюзной конференции по программированию. Приглашенные доклады. Вып. 1. Новосибирск, 1970, 3—6 февраля, с. 3—22. Список лит.: 13 назв.

Вычислительная техника и проблемы автоматизации управления.— «Вестник АН СССР», 1970, № 4, с. 67—71.

Вычислительные машины с развитыми системами интерпретации. «Наукова думка», К., 1970 259 с. Соавторы: З. Л. Рабинович, А. Барабанов.

Кибернетика, вычислительная техника и развитие производительных сил. — В кн.: Ленин и современная наука. Ленинские идеи и современное естествознание. Расцвет науки в союзных республиках. Кн. 2. М., «Наука», 1970, с. 257—277.

Некоторые основные направления развития цифровой вычислительной техники. М., ЦНИИТЭИ, 1970. 95 с. Соавторы: Б. Н. Малиновский, З. Л. Рабинович, Е. Л. Ющенко.

Некоторые проблемы теории автоматов и искусственного интеллекта. — «Кибернетика», 1970, № 2, с. 3—13.

Об одном методе прогнозирования. К., изд. Ин-та кибернетики АН УССР, 1970. 15 с.

Обобщенные динамические системы и процессионное прогнозирование.— В кн.: Теоретическая кибернетика. Вып. 5, К., 1970, с. 3—8.

Обработка информационных массивов в автоматизированных системах управления. К., «Наукова думка», 1970. 183 с. Соавторы: В. П. Гладун, С. В. Погребинский.

О прогнозировании на основе экспертных оценок. — В кн.: Науковедение. Прогнозирование. Информатика. К., «Наукова думка», 1970, с. 201—204.

О языке для записи формальных теорий.— В кн.: Математические методы исследования и оптимизации систем. Вып. 4. К., изд. Ин-та кибернетики АН УССР, 1970, с. 4—31. Соавторы: В. Ф. Костырко, А. А. Летичевский и др.

О языке описания данных в автоматизированной системе проектирования вычислительных машин «Проект». — «Кибернетика», 1970, № 6, с. 3—16. Соавторы: Ю. В. Капитонова, А. А. Летичевский.

Математическое обеспечение автоматизированной системы проектирования вычислительных машин и систем «Проект».—

«Кибернетика», 1970, № 4, с. 1—6. Соавторы: Ю. В. Капитонова, А. А. Летичевский.

Прогнозування і керування науковими дослідженнями. — «Вісн. АН УРСР», 1970, № 10, с. 52—58.

Розвиток кібернетики і обчислювальної техніки на Україні.— «Автоматика», 1970, № 2, с. 5—7.

Бразды управления.— «Литературная газета», 1970, 6 мая.

Во имя раскованного интеллекта. — «Наука и культура», 1970, 20 квітня.

Електронний фундамент управління. — «Радянська Україна», 1970, 23 червня.

Кібернетика і технічний прогрес. К., «Знання», 1970.

Кібернетика і управління.— «Черкаська правда», 1970, 8 квітня.

Кібернетика і управління.— «Вечірній Київ», 1970, 6 квітня.

Кибернетика и управление. — «Социалистическая индустрия», 1970, 7 марта.

Кибернетика и управление. — «Полярная правда», 1970, 2 апреля.

Київські комп'ютери («МІР-2»). — «Київська правда», 1970, 25 січня.

Кибернетика и современное производство. — «Техника—молодежи», 1970, № 4, с. 38—39.

Кибернетика и вычислительная техника. — В кн.: Научно-технический прогресс в Украинской ССР. 1961—1970 гг. К., 1970.

Коллективный мозг. — «Юный техник», 1970, № 3, с. 13—15.

Комплекс перетворень.— «Робітнича газета», 1970, 11 січня.

Магистрали прогресса.— «Известия», 1970, 5 февраля.

«Мозговой трест» кибернетиков. (Машина проектирует вычислительную технику).—«По Советскому Союзу», 1970, 15 января.

Машина в сфере управления.—«Неделя», 1970, № 6.

На пути к единой информационной системе.— «Наука и жизнь», 1970, № 4, с. 30—36.

Наука управления.— «Знание», 1970, № 8, с. 145—176.

Новая вычислительная техника.— «ВДНХ СССР», 1970, № 10.

Новые возможности кибернетических машин. — «Вечерняя Москва», 1970, 7 октября.

О достижении XX века в кибернетике.— «Журналист», 1970, № 3.

Социальные последствия развития кибернетики и электронно-вычислительной техники. — «Литературная Россия», 1970, 10 апреля.

Управление прогрессом.— «Литературная газета», 1970, 23 декабря.

Фарватер экономики в будущее. — «Экономика и жизнь», 1970, № 8, с. 60—62.

Что такое кибернетика. — Детская Советская Энциклопедия, т. 2, III изд., 1970, с. 441—452.

Шляхом, заповіданим Леніним.— «Вечірній Київ», 1970, 12 січня.

ЭВМ — четвертое поколение.— «Известия», 1970, 17 сентября.

Электронные «мастера на все руки». — «Правда», 1970, 1 января.

Электронный мозг завода.— «Техника и вооружение», 1970, № 8, с. 16—17.

Эпоха кибернетики. — «Советский воин», 1970, № 9, с. 34—35.

100-летие со дня рождения Е. О. Патона. — «Вестник АН СССР», 1970, № 3.

Current trends in computers. — «The Indian Engineer», 1970, No. 12.

Die Rechentechnik und Probleme der Automatisierung der Leitung. — «Gesellschafts-Wissenschaft Beitrage», 1970, Nr. 11, S. 1194—1200.

Einführung in die technische Kybernetik. Bd. 1. München — Pullach und Berlin, Verlag Dokumentation, 1970. 126 S.

Einführung in die technische Kybernetik. Bd. 2. Berlin, Veb Verlag technik, 1970. 173 S.

Problems of automation of computer and system design. — «Automatica», 1970, vol. 6, p. 333—342. (Pergamon Press, Printed in Great Britain, 1970). Coautor: A. A. Letichevsky.

1971

«Аналитик». (Алгоритмический язык для описания вычислительных процессов с использованием аналитических преобразований). — «Кибернетика», 1971, № 3, с. 102—134. Соавторы: В. Г. Бондарчук, Т. А. Гринченко, А. А. Дородницына, В. П. Клименко, А. А. Летичевский, С. Б. Погребинский, А. А. Стогний, Ю. С. Фишман.

Бионический аспект инвариантности.— В кн.: Теория инвариантности и теория чувствительности автоматических систем. Ч. III. К., 1971, с. 106—116. Список лит.: 16 назв.

Внедрение АСУ — важнейшая народнохозяйственная задача. — «Механизация и автоматизация управления», 1971, № 1, с. 1—3.

Выступление на сессии Общего собрания АН УССР.— «Вісн. АН УРСР», 1971, № 7, с. 56.

Обобщенные динамические системы и процессионное прогнозирование.— В кн.: Проблемы прикладной математики и механики. М., «Наука», 1971, с. 27—29.

Обчислювальні центри: структура, кадри, техніка. — «Радянська Україна», 1971, 27 серпня. Співавтор: І. В. Сергієнко.

О методике проектирования вычислительных машин и систем «Проект». — «Кибернетика», 1971, № 2, с. 1—17. Соавторы: А. А. Летичевский, Ю. В. Капитонова.

Основные принципы построения автоматизированных систем управления. — В кн.: Кибернетика и вычислительная техника. Вып. 12. (Организационные принципы и технический комплекс АСУП). К., «Наукова думка», 1971, с. 5—40.

Оценка эффективности сложных систем и организации вычислительных процессов. — В кн.: Сборник трудов II летней физико-математической школы по оптимизации вычислений. К., изд. Ин-та кибернетики АН УССР, 1971.

Применение принципа компенсации при решении проблемы восстановления функционирования сложных систем. — В кн.: Теория инвариантности и теория чувствительности автоматических систем. Ч. 2. 1971, с. 472—491. Список лит.: 3 назв.

Принципы построения и опыт разработки АСУ предприятием с массовым характером основного производства. — В кн.: Труды V Всес. совещания по проблемам управления. М., 1971.

Человек и вычислительная техника. К., «Наукова думка», 1971. 294 с. Соавторы: В. И. Брановицкий, А. М. Довгялло, А. А. Стогний, З. Л. Рабинович.

Бразды управления. — «Дружба народов», 1971, № 11, с. 205—222.

Всесоюзная автоматизированная. — «Правда», 1971, 28 октября.

Вычислительная техника и проблемы автоматизации управления. — «Наука и техника», 1971, № 2, с. 59—64.

То же. — В кн.: Будущее науки. Вып. 4. М., «Знание», 1971, с. 5—19.

Завод завтрашнего дня. — «Техника—молодежи», 1971, № 9, с. 22—25.

Как рождается ЭВМ. Автоматизация и проектирование ЭВМ. — «Советский воин», 1971, № 17.

Как стать академиком. — «Комсомольская правда», 1971, 30 мая.

Кибернетика и социальное прогнозирование. — «Проблемы мира и социализма», 1971, № 1, с. 37—42.

Компас суспільного розвитку. — «Радянська Україна», 1971, 17 березня.

На рівні світових досягнень. — «Наука і суспільство», 1971, № 3, с. 3—5.

Наука принимает вызов. — «Неделя», 1971, № 18, с. 7.

Наука управляти. — «Вечірній Київ», 1971, 12 січня.

Основні важелі управління. — «Вечірній Київ», 1971, 12 січня.

Прогноз и план. — «Наука і суспільство», 1971, № 7, с. 4—8.

Речь депутата В. М. Глушкова. — «Известия», 1971, 28 ноября.

Теория автоматов и искусственный интеллект. — «Научная мысль», 1971, вып. 1, с. 1—17.

Творить — значит внедрять. — «Правда», 1971, 12 февраля.

Человеку — человеческое, машине—машинное. — «Литературная газета», 1971, 21 апреля.

Широкий спектр наук. — «Правда Украины», 1971, 31 декабря.

Шляхом технічного прогресу. — «Вечірній Київ», 1971, 15 квітня.

Электронный мозг: его сегодня и завтра. — «Радуга», 1971, № 12, с. 111—116.

Электронный мозг экономики. — «Красная звезда», 1971, 26 мая.

ЭВМ советует — специалист решает. — «Известия», 1971, 15 декабря.

1972

Автоматизация поиска доказательств математических теорий и интеллектуальные машины. — «Кибернетика», 1972, № 5, с. 2—6. Соавтор: Ю. В. Капитонова.

Автоматизированная система управления технологическими процессами в микроэлектронике («Київ-70»). — К кн.: Физико-технологические основы кибернетики. К., изд. Ин-та кибернетики АН УССР, 1972, с. 3—11. Соавторы: В. П. Деркач и др.

К построению практического формального языка для записи математических теорий. — «Кибернетика», 1972, № 5, с. 19—28. Соавторы: Ю. В. Капитонова, А. А. Летичевский, К. П. Вершинин, Н. П. Малеваный.

Некоторые тенденции развития структур и программное обеспечение ЦВМ. — «Управляющие системы и машины», 1972, № 1, с 79—85. Соавторы: А. И. Никитин, З. Л. Рабинович.

Оценка эффективности сложных систем и организация вычислительных процессов. — В кн.: Математическое обеспечение ЭЦВМ. К., 1972, с. 3—17.

Об одном подходе к построению систем математического обеспечения современных вычислительных машин. — «Кибернетика», 1972, № 3, с. 25—35. Соавторы: И. В. Вельбицкий, А. А. Стогний.

Обобщенные динамические системы и процессионное прогнозирование — В кн.: IV Киевский симпозиум по науковедению и научно-техническому прогнозированию. К., «Наукова думка», 1972, с. 3—8.

Основные принципы построения автоматизированных систем организационного управления. — «Управляющие системы и машины», 1972, № 2, с. 9—18.

О последовательной дезагрегации в статической микроэкономической модели. — «Управляющие системы и машины», 1972, № 2, с. 3—4.

Проблема отображения информации. — В кн: Отображение в информационно-измерительных и управляющих системах. К., 1972, с. 5—6.

Проблема автоматизации проектирования объектов жилищно-гражданского строительства. — «Кибернетика», 1972, № 5, с. 77—82.

Типовая диалоговая обучающая система «Педагог» с сервисным режимом «автор» для обучения языкам программирования. — В кн.: Теория языков и методы построения систем программирования. Труды семинара. К., 1972, с. 98—110.

Пути кибернетики. — «Правда Украины», 1972, 20 апреля.

Важная задача социалистического государства. — В кн.: Математика и научно-технический прогресс. (Сборник статей). М., «Знание», 1972, с. 10—11.

Введение в АСУ. К., «Наукова думка», 1972. 309 с.

Єдина загальнодержавна АСУ. — «Наука і суспільство», 1972, № 3, с. 2—4.

Знание как ресурс. — «Комсомольская правда», 1972, 8 января.

Кібернетика і освіта. — «Радянська школа», 1972, № 1. с. 18—26.

Компьютер желает счастья. (Интервью). — «Литературная газета», 1972, 1 января.

Преемственность поколений ЭВМ. — «Экономическая газета», 1972, 24 июня.

Смена поколений. — В кн.: Эврика-72. М., «Молодая гвардия», 1972, с. 204—230.

1973

Бесіди про управління. К., Вид-во політ. літ-ри УРСР, 1973. 208 с.

Методика проектирования вычислительных машин четвертого и следующих поколений. — «Кибернетика», 1973, № 1, с. 1—8. Список лит.: 8 назв.

Моделирование в системе «Проект». — «Кибернетика», 1973, № 4, с. 1—14.

О последовательной оптимизации в линейных макроэкономических моделях. — «Управляющие системы и машины», 1973, № 2, с. 1—7.

Автоматизация сбора и анализа нормативных данных. — «Экономическая газета», 1973, № 28.

Возможности электронного творца. — «Радуга», 1973, № 4.

Майбутнє електронного мозку. — «Знання та праця», 1973, № 3.

Наука управління. — «Друг читача», 1973, № 1.

Опора хозяйственника. — «Правда», 1973, 17 августа.

ЭВМ и экономика. — «Социалистическая индустрия», 1973, 8 июля.

ЭВМ: не легка ли ноша. — «Правда», 1973, 10 февраля.

Электронный эскулап. — «Техника—молодежи», 1973, № 10.

Электронный ключ — не фантазия, а реальность. — «Литературная газета», 1973, 1 мая.

Экономика: спорное и бесспорное. — «Знание — сила», 1973, № 12.

Ученому помогает компьютер. — «Советский воин», 1973, № 12.

1974

Алгебра. Языки. Программирование. К., «Наукова думка», 1974. 328 с. Соавторы: Г. Е. Цейтлин, Е. Л. Ющенко.

Диалог, управляемый вычислительной машиной. — «Управляющие системы и машины», 1974, № 6 (14).

Диалог с вычислительной машиной: современные возможности и перспективы. — «Управляющие системы и машины», 1974, № 1.

Макроэкономические модели и принципы построения ОГАС. М., «Экономика», 1974.

О некоторых тенденциях развтия средств вычислительной техники. — «Электроника и моделирование», 1974, № 3.

Проблемы ОГАС на современном этапе. — В кн.: Алгоритмы и организация решения экономических задач. М., «Статистика», 1974.

Рекурсивные вычислительные машины. К., изд. ИК АН УССР, 1974.

Дерзать в науке смолоду. — «Комсомольская правда», 1974, 21 сентября.

1975

Автоматизация проектирования вычислительных машин. К., «Наукова думка», 1975, 232 с. Соавторы: Ю. В. Капитонова, А. А. Летичевский.

К решению проблемы автоматизации проектирования и изготов-

ления ЭВМ и их компонентов. — «Микроэлектроника», 1975, т. 4, № 6.

Некоторые проблемы автоматизации проектирования. — «Механизация и автоматизация управления», 1975, № 4. Соавтор: Б. Б. Тимофеев.

Программные средства моделирования непрерывно дискретных систем. К., «Наукова думка», 1975. 153 с. Соавторы: В. В. Гусев, Т. П. Марьянович, М. А. Сахнюк.

Стратегия автоматизации. — «Известия», 1975, 13 мая.

Структура общесистемного математического обеспечения комплекса ЭВМ, ориентированного на автоматизацию проектирования. — «Механизация и автоматизация управления», 1975, № 4. Соавторы: Ю. В. Капитонова, И. И. Брона, И. Н. Никитенко.

Функциональная структура и элементы сетей ЭВМ. — «Управляющие системы и машины», 1975, № 3. Соавторы: А. А. Стогний, Э. Д. Кушнер, Л. Д. Николенко, Г. И. Фурсин.

Функциональные особенности «контролирующих интеллектуальных» терминалов. — «Управляющие системы и машины», 1975, № 2. Соавторы: Б. Н. Малиновский, В. П. Денисенко.

АСУ: стан і перспективи. — «Радянська Україна», 1975, 18 березня.

Кибернетика и творчество. — «Дон», 1975, № 7, с. 135—141.

Компьютер и человек. Интервью с акад. В. М. Глушковым. — «Радуга», 1975, № 6.

Алфавітний покажчик

	Рік видання
Абстрактная теория автоматов. Успехи математических наук	1961
Абстрактные автоматы и разбиения свободных полугрупп	1961
Автоматизация инженерно-конструкторских работ . . .	1965
Автоматизация поиска доказательств математических теорий и интеллектуальные машины	1972
Автоматизация программирования в системе «Проект» .	1970
Автоматизация проектирования вычислительных машин .	1975
Автоматизация производственных процессов с применением средств вычислительной техники	1962
Автоматизация сбора и анализа нормативных данных . .	1973
Автоматизированная система управления технологическими процессами в микроэлектронике («Київ-70») . . .	1972
Автоматизированное управление производством — необхо-	

димость и реальность. Механизация и автоматизация управления 1969
Автоматизированные системы управления 1970
Автоматизированные системы управления в народном хозяйстве 1968
Автоматно-алгебраические аспекты оптимизации микропрограммных управляющих устройств 1968
Алгебра 1966
Алгебра. Языки. Программирование 1974
Алгебраическая теория автоматов 1961
Алгебраическая система для автоматизации синтеза цифровых автоматов 1962
Алгебры Ли локально бикомпактных групп 1957
Алгоритмическая система для автоматизации синтеза цифровых автоматов 1965
Алгоритм распознавания осмысленных предложений . . 1962
Алгоритм обучения машины распознаванию простейших геометрических фигур 1962
Алгоритм очевидности 1969
Александр Геннадиевич Курош 1958
«Аналитик». (Алгоритмический язык для описания вычислительных процессов с использованием аналитических преобразований) 1971
«Аналитик». (Язык для описания вычислительных процессов с применением аналитических преобразований) . . . 1968
АСУ: стан і перспективи 1975

Біля джерел кібернетики 1969
Бионический аспект инвариантности 1971
Большие системы 1967
Бразды управления 1970
Бразды управления 1971
Будущее за кибернетикой 1968
Будущее кибернетики 1967
Будущее науки 1965
Будущее экономики страны 1971
Будущее электронных вычислительных машин 1959

Важная задача социалистического государства 1972
Ваше слово о Ленине 1969
Введение в АСУ 1972
Введение в кибернетику 1964
Введение в теорию самосовершенствующихся систем . . 1962
Внедрение АСУ — важнейшая народнохозяйственная задача 1971

Возможности электронного творца 1973
Во имя раскованного интеллекта 1970
Вопросы автоматизации проектирования вычислительных машин и систем 1969
Вопросы автоматизации синтеза логических устройств . . 1965
Вопросы развития структур ЦВМ в связи с системами их математического обеспечения 1967
Всесоюзная автоматизированная 1971
Входите, Робот Роботович 1969
Входной язык вычислительной машины 1965
Выступление на сессии Общего собрания АН УССР . . 1971
Вычислительная машина для повалки бессемеровского конвертора 1960
Вычислительные машины и автоматизация управления производством 1962
Вычислительная машина «Киев» 1962
Вычислительная техника в народном хозяйстве 1961
Вычислительная техника и проблемы автоматизации управления 1970
Вычислительная техника и проблемы автоматизации управления 1971
Вычислительные машины с развитыми системами интерпретации 1970
Вычислительную технику в управление народным хозяйством 1964
Вычисляет электронный инженер 1969

Гносеологічні основи математизації науки 1969
Гносеологические основы математической науки . . . 1965
Гносеологическая природа информационного моделирования 1963

Два универсальных критерия эффективности вычислительных машин 1960
Дерзать в науке смолоду 1974
Диалог, управляемый вычислительной машиной 1974
Диалог с вычислительной машиной: современные возможности и перспективы 1974

Єдина загальнодержавна АСУ 1972

Завод завтрашнего дня 1971
Запоминающие устройства вычислительных машин . . . 1960
Знание как ресурс 1972

Искусство управления и машины 1966
Использование в народном хозяйстве вычислительной техники и эффективности ее внедрения 1962
Использование электронных вычислительных машин для автоматизации бессемеровского процесса 1960
Исследования переходных процессов в триггере с помощью электронной вычислительной машины 1960

Как вооружить педагогику? 1968
Как рождается ЭВМ. Автоматизация и проектирование ЭВМ 1971
Как стать академиком 1971
К вопросу о минимизации микропрограмм и схем алгоритмов 1966
К вопросу о программированном обучении программированию на ЭВМ 1963
К вопросу о самообучении в персептроне 1962
Керуючі машини автоматизованого виробництва . . . 1960
Кібернетика 1961
Кибернетизация управления неизбежна и насущна . . 1969
Кибернетика в сельском хозяйстве 1968
Кибернетика в спецовке 1965
Кибернетика в рабочей спецовке 1965
Кибернетика «в рабочем строю» 1965
Кибернетика в строю наступающих 1968
Кібернетика в теорії і на практиці 1966
Кибернетика вчера, сегодня, завтра 1966
Кибернетика, вычислительная техника и развитие производительных сил 1969
Кибернетика, вычислительная техника и развитие производительных сил 1970
Кібернетика завтрашнього дня 1968
Кібернетика і автоматизація розумової діяльності . . 1969
Кибернетика и автоматизация творческих процессов . . 1969
Кибернетика и вычислительная техника 1970
Кібернетика і обчислювальна техніка на Україні та їх застосування в народному господарстві 1969
Кибернетика и горное хозяйство 1965
Кібернетика і технічний прогрес 1970
Кібернетика і освіта 1971
Кибернетика и педагогика о некоторых перспективах развития и применения обучающихся машин 1964
Кібернетика і розумова праця 1965
Кибернетика и современное производство 1970
Кибернетика и социальное прогнозирование 1971

Кібернетика і творчий процесс 1969
Кибернетика и творчество 1975
Кібернетика і технічний прогрес 1969
Кібернетика і управління 1970
Кибернетика и управление 1970
Кибернетика и управление экономикой 1966
Кибернетика и управление строительством 1964
Кибернетика — могучий фактор научно-технического прогресса 1962
Кибернетика, прогресс, будущее 1962
Кибернетика и умственный труд 1965
Київські комп'ютери («МІР-2») 1970
Коллективный мозг 1970
Кибернетика служит производству 1969
Кибернетика стучится в 2000-й 1968
Компас суспільного розвитку 1971
Комплекс перетворень 1970
Компьютер желает счастья 1972
Компьютер и человек 1975
К построению практического формального языка для записи математических теорий 1972
К решению проблемы автоматизации проектирования и изготовления ЭВМ и их компонентов 1975
К теории абстрактных автоматов 1959
К теории нильпотентных вполне несвязных локально бикомпактных групп 1956
К теории специальных локально компактных групп . . . 1959
К теории ZA-групп 1950
Кибернетика XXI века 1967

Логика и кибернетика 1967
Логическое проектирование цифровых вычислительных машин 1964
Локально бикомпактные группы с условием минимальности для замкнутых подгрупп 1956
Локально нильпотентные группы без кручения, полные над простыми топологическими полями 1955
Локально нильпотентные группы без кручения с условиями обрыва некоторых цепей подгрупп 1951
Локально нильпотентные локально бикомпактные группы . 1955
Лоция экономики 1967
Лучше применять ЭВМ в народном хозяйстве 1968

Магистрали прогресса 1970
Майбутнє електронного мозку 1973

Макроэкономические модели и принципы построения ОГАС 1974
Математика и электроника — друзья экономиста. Сетевые графики в действии 1964
Математическое обеспечение автоматизированной системы проектирования вычислительных машин в системе «Проект» 1970
Машина в сфере управления 1970
Машина вчиться 1963
Машина проектує машину 1969
Международная конференция «Наука и общество» . . . 1966
Моделирование в системе «Проект» 1973
«Мозговой трест» кибернетиков. (Машина проектирует вычислительную технику) 1970
Мышление и кибернетика. Вопросы философии 1963
Мышление и кибернетика 1966

На основе алгоритма очевидности 1969
Направление технического прогресса в области кибернетики и вычислительной техники 1970
На пути к единой информационной системе 1970
На рівні світових досягнень 1971
На службе технического прогресса 1968
Наука—вірна подруга 1965
Наука принимает вызов 1971
Научно-техническая революция и управление народным хозяйством 1971
Наука управления 1970
Наука управління 1973
Наука управляти 1971
Науки кроки саженні 1964
Науки крила дужі 1967
Наукові проблеми програмованого навчання та шляхи їх розробки 1966
Научные проблемы программированного обучения и пути их разработки 1966
Научный прогноз 1968
Начало оптимизма 1969
Некоторые вопросы теории конечных автоматов . . . 1960
Некоторые вопросы теории самоорганизующихся систем . 1963
Некоторые математические проблемы теории обучающихся автоматов 1963
Некоторые математические проблемы теории обучающихся автоматов 1964
Некоторые основные направления развития цифровой вычислительной техники 1970

Некоторые проблемы моделирования мыслительных процессов 1963
Некоторые проблемы автоматизации проектирования . . 1975
Некоторые проблемы строения некоммутативных локально компактных групп в целом 1959
Некоторые проблемы теории автоматов и искусственного интеллекта 1968
Некоторые проблемы синтеза цифровых автоматов . . 1961
Некоторые тенденции развития структур и программное обеспечение ЦВМ 1972
Некоторые проблемы теории автоматов и искусственного интеллекта 1970
Нильпотентные локально бикомпактные группы . . . 1954
Нильпотентные произведения топологических групп . . 1956
Новая вычислительная техника 1970
Новые возможности кибернетических машин 1970
Новые принципы построения односторонней памяти для ЭВМ 1962

Об автоматизации изготовления микросхем 1967
Об автоматизации проектирования вычислительных машин . 1967
Об использовании ЭЦВМ в транспортном строительстве . 1963
Обобщенные динамические системы и процессионное прогнозирование 1970
Обобщенные динамические системы и процессионное прогнозирование 1971
Обобщенные динамические системы и процессионное прогнозирование 1972
Об одной системе автоматического управления процессами изготовления микросхем 1968
Об одной системе автоматического управления процессами изготовления микросхем 1969
Об одном алгоритме синтеза абстрактных автоматов . . 1960
Об одном методе автоматизации программирования . . 1959
Об одном методе анализа абстрактных автоматов . . . 1960
Об одном общем аспекте кибернетики 1960
Об одном принципе построения универсального читающего автомата 1962
Об одном подходе к построению систем математического обеспечения современных вычислительных машин . . 1972
Об одном методе прогнозирования 1970
Об одной методике проектирования устройств вычислительных машин 1966
О быстродействии трубок с последовательным раздвоением луча 1962
О гносеологических основах математизации наук . . . 1965

Однотактный накапливающий импульсный сумматор . . . 1961
О достижении XX века в кибернетике 1970
О кибернетике как науке 1964
О методике проектирования вычислительных машин и систем «Проект» 1971
О наборе программ для решения систем линейных алгебраических уравнений на машинах серии «МИР» . . . 1968
О надежности дискретных автоматов 1960
О некоторых вопросах теории нильпотентных и локально нильпотентных групп без кручения 1952
О некоторых вопросах, определяющих перспективы развития кибернетики 1962
О некоторых задачах вычислительной техники и связанных с ними задачах математики 1957
О некоторых классах групп, полных над топологическими полями 1954
О некоторых направлениях развития алгоритмических структур вычислительных машин 1966
О некоторых проблемах кибернетики 1963
О некоторых проблемах кибернетики 1964
О новых направлениях в алгебраической теории автоматов 1963
О некоторых перспективах развития и применения обучающих машин 1963
О некоторых тенденциях развития средств вычислительной техники 1974
О нормализаторах полных подгрупп в полной группе . 1950
О нормализаторе полной подгруппы в полной группе с возрастающим центральным рядом 1950
О полноте систем операций в электронных вычислительных машинах 1968
Опора хозяйственника 1973
О последовательной дезагрегации в статической микроэкономической модели 1972
О последовательной оптимизации в линейных макроэкономических моделях 1973
О предсказаниях на основе экспертных оценок 1968
О применении абстрактной теории автоматов для минимизации микропрограмм 1964
О прогнозировании на основе экспертных оценок . . . 1969
О прогнозировании на основе экспертных оценок . . . 1970
Об информационных возможностях современных электронных вычислительных машин 1960
Об определяющих соотношениях в двухсумматорном операционном устройстве 1968

Обобщенные динамические системы и процессионное прогнозирование 1970
Об оптимальном объеме оперативных запоминающих устройств электронных цифровых машин 1960
Обрії кібернетики 1969
О локально нильпотентных группах без кручения . . . 1951
Обработка информационных массивов в системах управления 1970
Обучение распознаванию образов на ЭЦМ 1962
Обчислювальні центри: структура, кадри, техніка . . . 1971
Общая алгебра 1959
О простых алгоритмах анализа и синтеза магазинных автоматов 1968
О работах Вычислительного центра АН УССР 1960
О развитии алгоритмических структур вычислительных машин в направлении сближения машинных и проблемноориентированных языков 1965
О свойствах локально бикомпактных групп 1964
О синтезе конечных автоматов 1960
О строении связных локально бикомпактных групп . . . 1959
Основні важелі управління 1971
Основные принципы построения автоматизированных систем управления 1971
Основные проблемы использования вычислительной техники в учебном процессе 1968
Основные проблемы кибернетики 1970
Основные принципы построения автоматизированных систем организационного управления 1972
Оценка эффективности сложных систем и организации вычислительных процессов 1971
О центральных рядах бесконечных групп 1952
О языке для записи формальных теорий 1970
О языке описания данных в автоматизированной системе проектирования вычислительных машин «Проект» . . 1970

Пассивное запоминающее устройство 1969
Перспективы автоматизации проектирования электронных вычислительных машин 1967
Перспективы использования автоматизированных систем управления в народном хозяйстве 1967
Перспективы использования вычислительной техники . . 1966
Пирамиды и роботы 1967
Піввікові підсумки розвитку фізико-технічних наук в УРСР 1968
Погляд у завтра 1967
Подросток станет великаном 1961
Полвека поисков и открытий 1969

Преемственность поколений ЭВМ 1972
Применение принципа компенсации при решении проблемы восстановления функционирования сложных систем . 1971
Принципы построения и огыт разработки АСУ предприятием с массовым характером основного производства 1971
Проблема автоматизации проектирования объектов жилищно-гражданского строительства 1972
Проблемы ОГАС на современном этапе 1974
Проблема отображения информации 1972
Проблемы вычислительной техники и вычислительной математики 1960
Проблемы и перспективы надежностного синтеза цифровых автоматов 1969
Проблемы синтеза цифровых автоматов 1962
Проблемы синтеза цифровых автоматов 1965
Проблеми управління технічним прогресом 1969
Проблемы широкого внедрения вычислительной техники в народное хозяйство 1964
Прогнозування і керування науковими дослідженнями . . 1970
Прогноз и план 1971
Программные средства моделирования непрерывно рескретных систем 1975
Продиктовано жизнью 1969
Про кібернетику як науку 1964
Прокладывая новые тропы 1964
Пути кибернетики 1972

«Разумные» машины и умственная деятельность человека 1962
Распознавание образцов в бионике 1964
Рекурсивные вычислительные машины 1974
Речь депутата В. М. Глушкова 1971
Роботы приходят на помощь 1966
Розвиток кібернетики і обчислювальної техніки на Україні 1970

Самоорганизация и самонастройка, методы решения сложных вариационных задач 1963
Самоорганизующиеся системы и абстрактная теория автоматов 1962
Сегодня и завтра электронных машин 1963
Синтез цифровых автоматов 1962
Система автоматического управления бессемеровского конвертора с применением цифровых управляющих машин 1964
Система автоматического управления повалкой бессемеров-

ского конвертора с применением цифровой управляющей машины 1965
Слово о кибернетике 1966
«Слэнг» — система программирования для моделирования дискретных систем 1969
Смена поколений 1972
Современные методы прогнозирования 1972
Современные проблемы научного управления 1969
Современные электронные вычислительные машины — основа автоматизации производственных процессов . . . 1959
Соперник конструктора 1968
Социальные последствия развития кибернетики и электронно-вычислительной техники 1970
Современные проблемы кибернетики 1965
[Сообщение «Насущные экономические проблемы. Поиски оптимальных решений»] 1965
Способ контроля и регулирования конверторного сталеплавильного производства 1960
Способ последовательного раздвоения луча для сканирования элементов растра электронно-лучевого устройства 1961
Старт берут малые ЭВМ 1969
Столетие со дня рождения Е. О. Патона 1970
Стратегические проблемы кибернетики 1967
Стратегия автоматизации 1975
Строение локально бикомпактных групп и пятая проблема Гильберта 1957
Стройкам — надежный компас 1966
Структура общесистемного математического обеспечения комплекса ЭВМ, ориентированного на автоматизацию проектирования 1975

Творить — значит внедрять 1971
Теорія автоматів 1965
Теория автоматов 1962
Теория автоматов и вопросы оптимизации логических структур электронных вычислительных машин 1964
Теория автоматов и искусственный интеллект 1971
Теория автоматов и некоторое ее применение 1964
Теория автоматов и вопросы проектирования структур цифровых машин 1965
Теория автоматов и программирование 1969
Теория автоматов и формальные преобразования микропрограмм 1965
Теория алгоритмов 1961

Теория дискретных преобразователей 1968
Теория опознавания 1963
Теория обучения одного класса дискретных персептронов 1962
Типовая диалоговая обучающая система «Педагог» с сервисным режимом «автор» для обучения языкам программирования 1972
Тридцать тысяч лет или три месяца 1963
Топологические группы и алгебры Ли. (Резюме доклада) . 1956
Топологические локально нильпотентные группы . . . 1955
Точные треугольные представления Z-алгебр Ли . . . 1955
Трубка с последовательным раздвоением луча 1961

Универсальная установка для исследования алгоритмов распознавания изображений 1962
Универсальный алгоритмический язык «Алгол-60» . . . 1963
Управление прогрессом 1970
Управление экономикой 1971
Управляющая машина широкого назначения и некоторые возможности ее использования 1962
Управляющие машины автоматизированного производства . 1960
У світі кібернетики 1962
Ускоритель прогресса 1969
Ученому помогает компьютер 1973

Фарватер экономики в будущее 1970
Фарватер економіки майбутнього 1969
Філософія + фізика 1963
Флагман вычислительной техники 1969
Функциональная структура и элементы сетей ЭВМ . . . 1975
Функциональные особенности «контролирующих интеллектуальных» терминалов . . . . . , 1975

Цифровая автоматическая машина «Киев» 1960

Человеку—человеческое, машине—машинное 1971
Человек и вычислительная техника 1971
Что даст «всезнайка» 1968
Что мы думаем о прогнозировании 1969
Что такое кибернетика? 1964
Что такое кибернетика? 1970
Чудо XX века 1969

Широкий спектр наук 1971
Шляхом, заповіданним Леніним 1970
Шляхом технічного прогресу . , ... 1971

ЭВМ советует — специалист решает 1971
ЭВМ — четвертое поколение 1970
ЭВМ и экономика 1973
ЭВМ: не легка ли ноша 1973
Экономика и кибернетика 1963
Электронная цифровая машина для инженерных расчетов «Промінь» 1963
Электронная вычислительная машина «МИР-2» 1970
Электронная техника управления 1968
Електронні обчислювальні машини та кібернетика . . . 1959
Електронні обчислювальні машини 1961
Электронную вычислительную технику на службу народному хозяйству 1966
Электронные вычислительные машины и будущее математики 1965
Электронные вычислительные машины и их значение для развития народного хозяйства 1961
Электронные «мастера на все руки» 1970
Электронные машины и автоматизация умственного труда . 1966
Электронный инженер 1969
Электронный мозг: его сегодня и завтра 1971
Электронный мозг завода 1970
Электронный мозг экономики 1971
Електронний «мозок» просить роботи 1968
Електронний фундамент управління 1970
Электронный эскулап 1973
Электронный ключ — не фантазия, а реальность . . . 1973
Экономика: спорное и бесспорное 1973
Електронні цифрові машини 1957
Эпоха кибернетики 1970
ЭЦМ «Промінь» 1963

Юрий Алексеевич Митропольский. (К 50-летию со дня рождения) 1967

Языки программирования 1971
Язык для описания алгоритмических структур вычислительных машин и устройств 1966

Кибернетиката навлиза в сельското стопанство 1968
Abstract automata and the subdivision of free semigroups . 1962
Abstract theory of automata 1963
Auswahlverfahren der Linearer Limitierung 1959
Automata theory and its applications 1965
Certain guestions of the theory of machine self-learning . 1962

Contemporary cybernetics 1966
Contemporary cybernetics 1969
Current trends in computers 1970
Cybernetics, a major factor in scientific and technical Progress 1964
Cybernetics and management of production 1964
Cybernetics and mathematics 1968
Cybernetics and production control 1962
Cybernetics a powerful factor in scientific technical Progress 1963
Denken und Kybernetik 1963
Die gnoseologische Natur der Information modellierung . . 1964
Die Rechentechnik und Probleme der Automatisierung der Leitung 1970
Einführung in die technische Kybernetik Bd. 1 1970
Einführung in die technische Kybernetik Bd. 2 1970
Hierarchisches System von Datenverarbeitungszentren . . 1969
Information capabilities of modern electronic computers . . 1962
Introduction to cybernetics 1966
Kybernetik und Mathematik 1969
Lie algebras of locally bicompact groups 1960
On a method of analysis of abstract automata 1962
On an algorithm of abstract automata 1962
One method of automatic programming 1961
On the optimal dimensions of operative memory units of electronic computers 1962
On the structure of connected locally bicompact groups . 1962
Panel on numerical control 1964
Pri Kormidle Kybernetika 1966
Problemi širove primene računske tehnike v privredi . . 1966
Problems of automation of computer and system design . . 1970
Self-Organizing systems and abstract theory of computers . 1963
Some problems of synthesis for automatic digital machines . 1962
Some questions that determine the development of cybernetics . 1963
Structure of locally bicompact groups and hilbert's fifth problem 1960
Symposium on artificial intelligence 1962
Synteza automatów cyfrowych 1968
Teaching theory of one class of perceptrons 1965
The modelling of thought processes 1964
Theoria Abstracta a Automatlor 1962
Theorie der abstracten Automaten 1963
Theory of algorithms and discrete processors 1968
Theory of algorithms and discrete processors 1969
Theory ot instruction for one class of discrete perceptrons . 1963
The problems of self-organizing perceptrons 1965

The structure of locally compact groups and hildert's fifth problem 1960
The use of cybernetics in production control 1963
Thought and cybernetics 1963
Über die gnoseologischen Grundlagen der Mathematisierung der Wissenschaften 1965
Use of electronic computers for bessemer-process automation . 1961
Wirtschaftsplannung und Kybernetik 1964
Zucammenhangende local kompakte Gruppen in Grossen . . 1957

Іменний покажчик співавторів

Александров П. С. 1958
Балл Г. А. 1966
Барабанов А. 1970
Боднарчук В. Г. 1963, 1971
Брона И. И. 1975
Вельбицкий И. В. 1972
Вершинин К. П. 1972
Войтова Е. Л. 1960
Гладун В. П. 1970
Гнеденко Б. В. 1957
Гринченко Т. А. 1971
Грищенко Н. М. 1962, 1970
Гусев В. В. 1975
Дашевский Л. Н. 1960, 1961
Денисенко В. П. 1975
Деркач В. П. 1960, 1961, 1962, 1967, 1968, 1969, 1970, 1972
Добров Г. М. 1969
Довгялло А. М. 1963, 1966, 1968
Дородницына А. А. 1971
Дородницын А. А. 1961, 1964
Калиниченко Л. А. 1969
Капитонова Ю. В. 1965, 1966, 1967, 1969, 1970, 1971, 1972, 1975
Клименко В. П. 1971
Ковалевский В. А. 1960, 1962
Костырко В. Ф. 1970
Костюк Г. С. 1966
Корсунский В. М. 1969, 1970
Курош А. Г. 1959
Кушнер Э. Д. 1975
Лаврентьев М. М. 1969
Летичевский А. А. 1962, 1965, 1966, 1967, 1968, 1970, 1971, 1972, 1975
Лосев В. Д. 1970
Макаров Г. Т. 1968, 1969, 1970
Малеваный Н. П. 1972
Малиновский Б. Н. 1965, 1966, 1970, 1975
Марьянович Т. П. 1969, 1975
Марчук Г. И. 1969
Машбиц Е. И. 1966, 1968
Медведев И. В. 1969, 1970
Михалевич В. С. 1960, 1961
Молчанов И. Н. 1968
Москаленко 1969
Никитин А. И. 1960, 1961, 1972
Никитенко И. Н. 1975
Николенко Л. Д. 1968, 1975
Петровский С. О. 1969
Пилькевич Л. А. 1960
Погребинский С. Б. 1967, 1970, 1971
Рабинович З. Л. 1965, 1967, 1970, 1972
Рыбак А. И. 1971
Рыбак В. И. 1962

Рябинин А. Д. 1971
Сахнюк М. А. 1969, 1975
Семик В. П. 1963
Сергиенко И. В. 1971
Сидоренко С. Л. 1969, 1970
Сифоров В. И. 1969
Стогний А. А. 1962, 1965, 1967, 1971, 1972, 1975
Тимофеев Б. Б. 1975
Федоренко Н. П. 1964, 1966
Фишман Ю. С. 1971
Фурсин Г. И. 1975
Цейтлин Г. Е. 1974
Черников Н. Н. 1966
Ющенко Е. Л. 1962, 1963, 1966, 1968, 1970, 1971, 1972, 1974

ЗМІСТ

Короткий нарис наукової, науково-організаційної, педагогічної та громадської діяльності академіка В. М. Глушкова . . . 5
Основні дати життя і діяльності . . . 17
Література про життя і діяльність В. М. Глушкова 19
Список праць 22
Хронологічний покажчик 22
Алфавітний покажчик 46
Іменний покажчик співавторів . . 60

ВИКТОР МИХАЙЛОВИЧ ГЛУШКОВ

Биобиблиография ученых Украинской ССР

(На украинском языке)

Друкується за постановою Редколегії серії «Біобібліографія вчених Української РСР»

Редактор *С. М. Хазанет*
Художній редактор *В. П. Кузь*
Оформлення художника *В. Г. Самсонова*
Технічний редактор *Т. С. Мельник*
Коректор *Р. С. Коган*

Здано до набору 25. VI 1975 р. Підписано до друку 27. XI 1975 р. БФ 00271. Зам. № 3464. Вид. № 116. Тираж 3000. Папір № 1, 70×108 1/32. Друк. фіз. аркушів 2,0. Умовн. друк. аркушів 2,8. Обліково-видавн. аркушів 3,75. Ціна 17 коп.

Видавництво «Наукова думка», Київ-4, Рєпіна, 3.

Обласна книжкова друкарня Львівського обласного управління у справах видавництв, поліграфії та книжкової торгівлі. Львів. Стефаника. 11.

Видавництво «Наукова думка» в 1976 р. випустить книгу Іван Григорович Підоплічко. Серія «Біобібліографія вчених Української РСР».

ІВАН ГРИГОРОВИЧ ПІДОПЛІЧКО

Серія

«Біобібліографія вчених Української РСР»

Мова українська. 4 арк. Ціна 20 коп.

У книзі висвітлюється життєвий шлях, наукова, педагогічна та громадська діяльність видатного радянського вченого, заслуженого діяча науки, академіка АН УРСР І. Г. Підоплічка, відомого своїми численними працями з важливих проблем зоології і палеонтології, палеогеографії і четвертинної геології, археології і антропології, охорони природи і музеєзнавства, наукового атеїзму і народної творчості тощо. Книга містить список праць І. Г. Підоплічка.

Розрахована на науковців та всіх, хто цікавиться історією вітчизняної науки.

Бажаючі придбати цю книгу можуть попередньо замовити її в будь-якому магазині книготоргу, споживчої кооперації, «Книга — поштою», а також безпосередньо в книгарні «Наукова думка» ***(252001, Київ-1, вул. Кірова, 4),*** яка по виході книги у світ надішле її замовнику післяплатою.

17 коп.

Видавництво „Наукова думка“